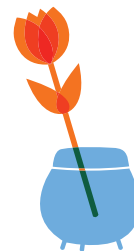
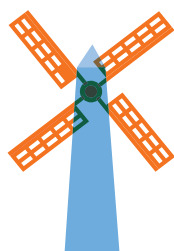

Inhoudsopgave

1.

Portretten van
de relatie tussen
Argentinië en
Nederland

1.1 Inleiding / 4

1.2 Historische banden.
Handel en scheepvaart.
Migratie en
investerings / 4

1.3 De officiële en
institutionele banden / 6

1.4 Ontwikkeling van
de bilaterale relatie / 8

1.5 Staatsbezoek
van president Macri.
Maart 2017 / 11

1.6 Meer dan 120 jaar
bilaterale verdragen en
overeenkomsten / 12

1.7 Samenwerking tussen
steden. De relatie tussen
Buenos Aires
en Rotterdam
en Amsterdam / 13

2.

Argentinië en
Nederland: natuurlijke
investerings- en
handelspartners in
de 21e eeuw

2.1 Inleiding / 14

2.2 Een aantal
handelsgegevens / 15

2.3 Nederland, een
sterke investeerder op
het wereldtoneel en
in Argentinië / 15

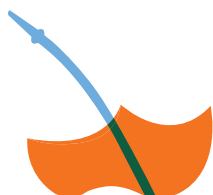
3.

Twee samenlevingen
verbonden door
gemeenschappelijke
waarden

3.1 Gedeelde visie
over mensenrechten en
sociale integratie / 17

3.2 Anne Frank, een
voorbeeld en icoon / 18

3.3 Argentijns-
Nederlandse solidariteit
en samenwerking in
watermanagement / 20

4.

De menselijke
band tussen
beide landen

4.1 Inleiding / 22

4.2 De Nederlandse emigratie
naar Argentinië / 22

4.3 Argentijnen in
Nederland / 24

4.4 Verhalen van Argentijnen
in Nederland en van de
Nederlandse gemeenschap
in Argentinië. / 27

5.

De hoofdzetel van
de vrede en het
internationaal
recht. Argentinië
en het Vredespaleis

5 / 38

6.

De festiviteiten in
Nederland rondom
Tweehonderd Jaar
Onafhankelijkheid
van Argentinië

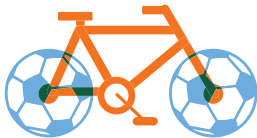
6 / 40

7.

De dependances
van de
Argentijnse Staat
in Nederland

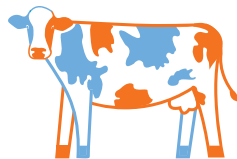
7 / 41

8.

Verbonden
door de passie
voor sport

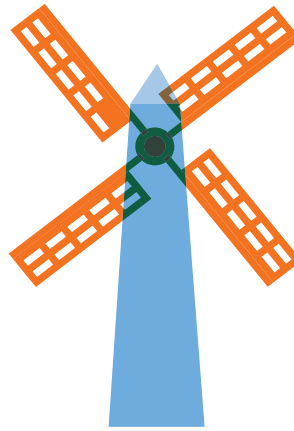
8 / 44

9.

Een gezamenlijke
verworvenheid: het
Holando-Argentino
rundveeras

9 / 47

1.

Portretten van de relatie tussen Argentinië en Nederland

1.1 Inleiding

De historische banden tussen Argentinië en Nederland zijn diepgeworteld en zeer divers. De Argentijnse Ambassade in het Koninkrijk der Nederlanden heeft verschillende thema's gekozen die, zonder volledigheid te pretenderen, een aantal kenmerkende eigenschappen van die relatie schetsten. Een serie portretten die een eerbaar verleden, een rijk heden en voorspoedige toekomst van de bilaterale relatie weergeven. Deze weg wordt gekenmerkt door de toenemende toenadering van de respectievelijke regeringen en samenlevingen en door economische en technologisch-wetenschappelijke samenwerking, evenals de internationale samenwerking. Het staatsbezoek van de president van de Argentijnse natie, Mauricio Macri, aan Nederland in maart 2017 benadrukt de huidige relatie en bekrachtigt de toenemende ontwikkeling tussen onze landen als "Partners in de 21e eeuw".

1.2 Historische banden in handel en scheepvaart. Migratie en investeringen

De geschiedenis registreert in de 17e eeuw de eerste contacten tussen de opkomende Nederlandse maritieme grootmacht en het toenmalige koloniale Zuid-Amerika. Nog voordat Rembrandt zijn wereldbepaalde schilderij De Nachtwacht had geschilderd, hadden de zeevaarders van de Gouden Eeuw onze kust al bereikt. De Nederlandse provincies profileerden zich als een wereldmacht terwijl ze verward waren in een langdurige

onafhankelijkheidsoorlog tegen Spanje, die toentertijd tevens in Amerika domineerde.

Patagonië is getuige geweest van de eerste ontmoetingen, zoals in het geval van de Nederlandse schippers Jacob Le Maire en Willem Corneliszoon Schouten. Ze voeren in 1615 uit vanaf het Waddeneiland Texel, op twee schepen, de Eendracht en de Hoorn, op zoek naar alternatieve routes naar Azië. Na een tussenstop in Port Desire (Puerto Deseado, Argentinië), is de expeditie richting het zuiden voortgezet. Nu zijn er nog overblijfselen die ons

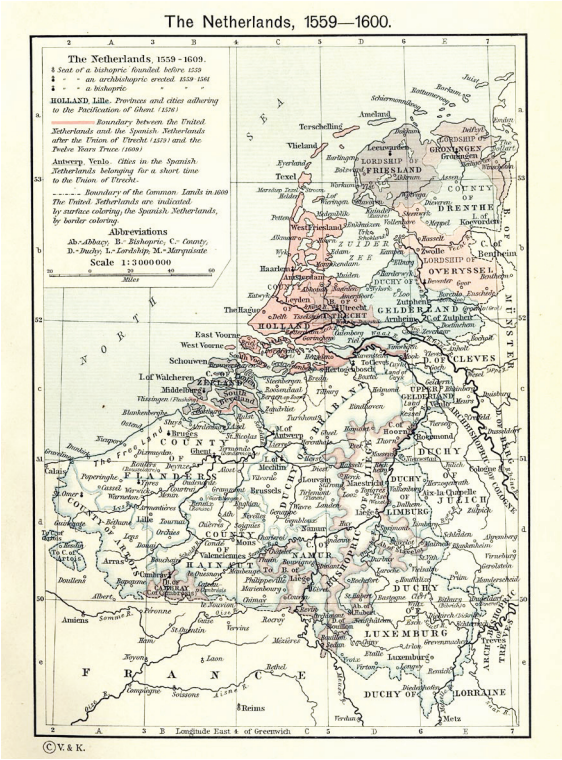

Foto: Kaart van Nederland tussen 1559 en 1690.
Bron: Nation Master (www.maps.nationmaster.com)

aan die expeditie herinneren, zoals de huidige topografische namen Kaap Hoorn (Cabo de Hornos), de Le Maire Straat (Estrecho Le Marie) en Stateneiland (Isla de los Estados) ¹.

In 1643 voer de Nederlandse admiraal Hendrick Brouwer rondom Stateneiland en stelde vast dat het een eiland betrof en niet een schiereiland in Terra Australis Incognita (het Onbekende Zuidland).

De historische band tussen de Nederlandse provincien en Argentinië werd voornamelijk gekenmerkt door handel. Er is geen koloniale bezetting geweest of factorijen gevestigd zoals het geval was in andere gebieden van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. De Nederlandse territoriale drift in Zuid-Amerika is echter beperkt gebleven tot de projecten die opgezet zijn gedurende de periode van de Nederlandse overheersing van Pernambuco in Noord-Brazilië. De overheersing heeft zich niet verder naar het zuiden uitgebreid.

Het beleid van de Nederlandse Verenigde Provinciën, in hun proces naar de onafhankelijkheid van Spanje in de 16e en 17e eeuw, was een belangrijke inspiratie

voor het Argentinië in wording dat de Verenigde Provinciën in Zuid-Amerika werd genoemd. Het initiatief van Willem van Oranje en in het bijzonder de principes van de Unie van Utrecht (1579) waren bekend en werden als voorbeeld gebruikt op weg naar de onafhankelijkheid van Buenos Aires van 1815. De toenmalige krant El Censor verwijst naar de principes van Utrecht en concludeert het volgende:

“Dit, Amerikanen, waren de afspraken die de Nederlandse helden hebben beschermd tegen de Spaanse wreedheid, door hun uiteenlopende belangen te verzoenen en nauwe banden te smeden en de wereld een voorbeeld te geven van wat een grootmoedige vereniging en de liefde voor vrijheid kunnen doen.” En aan het einde van de Tachtigjarige Oorlog, “werd hun onafhankelijkheid erkend en vormden al snel een van de sterkste en meest weelderige machten van Europa, niet zozeer vanwege de omvang van hun grondgebied, maar vanwege de uitstekende omstandigheden van haar bevolking en de wijsheid van hun wetten”²

Na de onafhankelijkheid, is de jonge Republiek Argentinië al vrij snel consulaire banden aangegaan met Nederland.

Later heeft de migratie uit dit Europese land zijn weerslag gehad op ons land, echter relatief kleiner dan de enorme migratiegolf van de 19e en de eerste helft van de 20e eeuw afkomstig uit Europa en het Midden-Oosten.

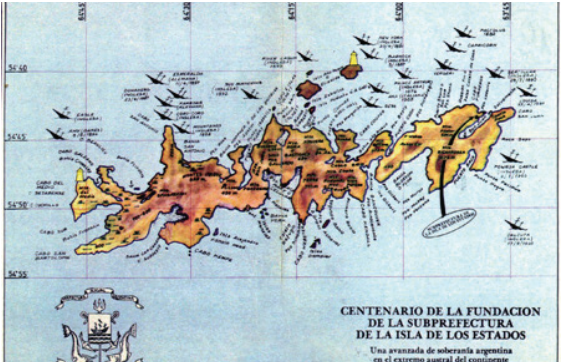

Foto: Kaart van Stateneiland, met aanduiding van de vuurtorens van San Juan de Salvamento en Año Nuevo, en vermelding van de scheepsbreuken in dit gebied.
Bron: Tijdschrift 'Revista del Mar' – Instituto Nacional Browniano (www.inb.gov.ar)

¹ Volgens: https://libweb5.princeton.edu/visual_materials/maps/websites/pacific/maire-schouten/maire-schouten.html
² El Censor, Buenos Aires, 12 de octubre de 1815.

Foto: De eerste bekende afbeelding van de stad Buenos Aires gemaakt door de Amsterdammer Johannes Vingboons, Gezicht op Buenos Aires (detail), ca. 1665.

Bron: Vingboons, Johannes. Vaticaanse Apostolische Bibliotheek.³

Hoewel de eerste Nederlanders vanaf 1825 naar Argentinië emigreerden naar aanleiding van de politieke, economische, sociale en religieuze context van die periode, hebben de meeste Nederlanders zich tussen 1888 en 1890 in ons land gevestigd. De eerste Nederlanders die in Argentinië aankwamen waren voornamelijk boeren en dagloners die voornamelijk via consulaten in dienst waren genomen ten behoeve van de ontwikkeling van de veegebieden die zich over de hele provincie van Buenos Aires hadden uitgestrekt⁴.

Anderzijds is Nederland veel later een bestemming geworden waar Argentijnen naar toe zijn gegaan op zoek naar een betere toekomst. Zo heeft Nederland een aanzienlijk aantal Argentijnse vluchtelingen opgevangen gedurende de jaren van staatsterrorisme en de dictatuur.

De Nederlandse investeerders stonden aan de wieg van de Argentijnse economische ontwikkeling, in sommige gevallen vanaf de eerste helft van de 20e eeuw. Nederland was en is nog steeds sterk vertegenwoordigd in, onder meer, de handel, energie en in de financiële sector. Wat de directe buitenlandse investeringen in Argentinië betreft, staat Nederland op de derde plek. De Nederlandse havens zijn tevens de belangrijkste toegang tot de Europese markt voor onze exportproducten.

1.3 De officiële en institutionele banden

De ontwikkeling van de publieke en private banden tussen beide landen kan aan de hand van een aantal gegevens worden weergegeven.

³ <https://mariellehageman.nl/2016/06/12/argentinie-en-amsterdam/> ⁴ Korstanje, Maximiliano E., La Búsqueda. De Nederlandse immigratie (1880-1930), Tijdschrift Antropología Experimental Nr.6, 2006, tekst 18:257-256, Universiteit van Jaen, Spanje, p.272.

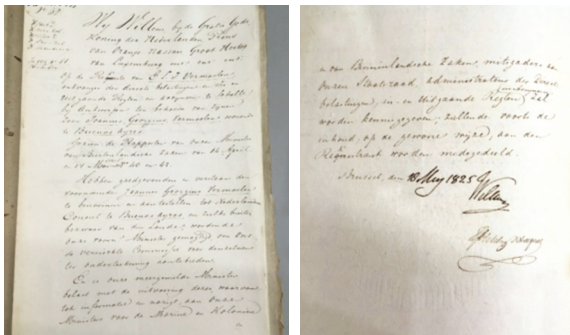

Foto: Bij Besluit 52 van 18 mei 1825 heeft koning Willem I de heer Joannes Georgius Vermoelen aangewezen als consul in Buenos Aires.

Bron: Ter beschikking gesteld door het Nationaal Archief.

Betreffende deze relaties zijn er geen aanwijzingen dat er een document zou bestaan dat zou wijzen op de expliciete erkenning van Nederland van het ontstaan van de Argentijnse natie, noch een erkenningsverdrag zoals in het geval van Groot Brittannië in 1825.

Opgemerkt dient te worden dat de grootmachten van het post-Napoleontische Europa het herstel van de monarchie in Spanje hebben gesteund en in principe vijandig tegenover de onafhankelijkheid van de Spaanse koloniën stonden. Een formele politieke erkenning van de Argentijnse onafhankelijkheid, gevolgd door het aanknopen van diplomatieke betrekkingen, was destijds niet aan de orde. Hoe lang zou het duren om het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Zuidelijke Provinciën nader tot elkaar te brengen? De mogelijkheden waren beperkt vanuit het perspectief van Willem, wiens koninkrijk en het lot van Nederland zelf werd bepaald door de wil van de grootmachten van die tijd. Van 1816 tot 1822 steunde Nederland Spanje en droeg het de gouverneur van Curaçao op de inspanningen van de Spaanse koningsgezinden om hun koloniën terug te winnen te steunen⁵.

De Amerikaanse onafhankelijkheid werd echter verworven met dezelfde vasthoudendheid en liefde voor vrijheid die ooit in de Nederlandse provincies werden waargenomen en waar El Censor in het genoemde artikel aan herinnerde. Na de slag bij Ayacucho verdubbelden

de commerciële contacten met Engeland, dat sinds 1823 het proces van erkenning van de Amerikaanse onafhankelijkheid was begonnen met de vestiging van consuls in verschillende havens. In 1825 vierde dit land de ondertekening van vriendschaps-, handels- en scheepvaartverdragen met verschillende landen van Spaans-Amerika, waarvan de eerste met de Verenigde Provinciën van de Río de la Plata.

Nederland is niet zo ver gekomen. Er is in 1825 echter wel een Nederlandse handelsmissie naar Latijns-Amerika geweest die contacten heeft gelegd met diverse ex-koloniën van Spanje. En op 18 mei 1825 heeft de Koning der Nederlanden de heer Joannes Georgius Vermoelen benoemd als Nederlandse consul in Buenos Aires, waarmee de eerste consulaire banden zijn gesmeed.

We kunnen deze datum beschouwen als een belangrijke mijlpaal en begin van de betrekkingen tussen onze twee landen.

Volgens de Nederlandse registers waren de eerste Argentijnse consuls in Nederland: F. de Lisle in Antwerpen, in de hoedanigheid van consul van de Verenigde Provinciën van Río de la Plata (1828), later opgevolgd door J. Serruys (1858), gezeteld in Rotterdam en, in 1860, door J.C. Hoynk van Papendrecht gevestigd te Amsterdam. De twee laatstgenoemden hebben in hun hoedanigheid van consul de Argentijnse Confederatie vertegenwoordigd, zij werden opgevolgd door G.R. Castendijk te Rotterdam (1863) en P.C.A. Hauschild te Amsterdam (1863), beiden inmiddels aangewezen door de Verenigde Republiek⁶.

In 1863 werd de Nederlandse vertegenwoordiging in Buenos Aires verheven tot Algemeen Consulaat. De eerste consul-generaal was Herman van Houten⁷. In 1871 opende de Argentijnse overheid haar immigratiekantoor in Antwerpen, België, en toen zijn de eerste Nederlanders, Belgen en Fransen zich gaan melden om het land te gaan bevolken en aldaar te gaan werken⁸. Later is

⁵ Vogel, Hans en Van den Doel Hubrecht W., *Holanda y América* Ed Mapfre, Madrid, 1992 p.16 / ⁶ Gegevens verstrekt door Bert van der Zwan, geschiedkundige, Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland. / ⁷ K. van IJken, *De Historische Betrekkingen Tussen Nederland en Argentinië*, Oktober 1993, p.4; Peter Baehr, Monique Castermans-Holleman, Fred Grunfeld, *Human Rights in the Foreign Policy of the Netherlands*, p.24; Gerardo C.C. Oberman, *La historia de la inmigración holandesa en la Argentina y los orígenes del movimiento reformado* [De geschiedenis van de Nederlandse immigratie en de oorsprong van de reformistische beweging] (1888-1910) p.57. / ⁸ Korstanje, Maximiliano E., op.cit., p.265.

In 1893 werd het eerste verdrag tussen de Republiek Argentinië en Nederland getekend. Dit betrof een uitleveringsverdrag.

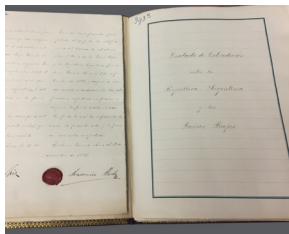

Foto: Originele versie van het Uitleveringsverdrag getekend tussen de Republiek Argentinië en Nederland.

Bron: Door de Argentijnse Ambassade verkregen van het Nationaal Archief in Nederland.

hetzelfde gedaan in Rotterdam en Noord-Europa.

In 1901 is Eduardo Wilde benoemd tot speciale gezant en gevolmachtigd minister in België en Nederland, gevestigd in Brussel, terwijl in 1907 de Nederlander Leonardo van Riet aangewezen is als gevolmachtigd minister in de Republiek Argentinië. Vanaf dat moment hadden beide landen een diplomatieke vertegenwoordiging van hetzelfde niveau.

In 1909 werd er een vertegenwoordiging geopend van de Republiek Argentinië in Nederland (dat open is gebleven tot 1932 toen deze samen werd gevoegd met die van België, gevestigd in Brussel).

In 1919 werd de Nederlandsche Kamer van Koophandel in Buenos Aires opgericht.

Foto: In de Argentijnse Ambassade bieden de burgemeester van Urk, G. Keijzer en zijn dochter een oorkonde aan de Argentijnse Minister A.M.R. Valenzuela aan voor de medewerking die verleend is aan de burgemeester en vissers uit Urk die naar Argentinië zijn geëmigreerd (1952).

Bron: Nationaal Archief 2.24.01.04, 905-0455, licentie CC-BY-SA ⁹

In 1934 werd een Bilateraal Handelsbesluit ondertekend in de vorm van een briefwisseling en in 1938 een Immigratieverdrag. In dit laatstgenoemd verdrag, kwamen de partijen overeen en maakten afspraken over de Nederlandse emigratie naar Argentinië, voornamelijk gericht op emigranten die in de landbouw werken.

Met betrekking tot de diplomatieke relatie, werd de Argentijnse diplomatieke vertegenwoordiging bij Besluit 7.442 van 7/4/1954 (Wet 14.327), verheven tot Ambassade. De eerste Argentijnse ambassadeur, Natalio Carvajal Palacios, heeft zijn geloofsbrief in Den Haag aangeboden. Op haar beurt opende Nederland haar Ambassade in Buenos Aires in het jaar 1903.

In 1958 kwamen de Republiek Argentinië en het Koninkrijk der Nederlanden, in de vorm van een briefwisseling, de afschaffing van een visum overeen voor burgers van beide landen die in de hoedanigheid van toerist naar het andere land reizen.

In 1963 veranderde de Nederlandse Kamer van Koophandel in Buenos Aires, die in 1919 was opgericht, in de Nederlands-Argentijnse Kamer van Koophandel.

1.4 Ontwikkeling van de bilaterale relatie

De bezoeken van hooggeplaatste personen gedurende de geschiedenis weerspiegelen de ontwikkeling en hechtheid van de relatie tussen de landen. Een voorbeeld hiervan brengt ons terug naar de jaren vijftig.

Foto: Inspectie van de erewacht door Arturo Frondizi, president van Argentinië, bij het Amstelhotel, Amsterdam. 1 juli 1960.

Bron: van Bilsen, J. / Anefo, Nationaal Archief, 1-7-1960 ¹⁰

⁹ www.gahetna.nl/collectie/afbeeldingen/fotocollectie/zoeken/weergave/detail/start/0/tstart/0/q/zoekterm/Op%20de%20ambassade%20van%20Argentini%C3%AB%20in%20Den%20Haag%20heeft%20de%20burgemeester%20van%20Urk%2C%20G.%20Keijzer%2C%20en%20zijn%20dochter%20Puck%20een%20oorkonde%20aangebod/ ¹⁰ 127, 4-7-1960 nr. 58 /

In 1951 maakt prins Bernhard, echtgenoot van koningin Juliana een privéreis naar Argentinië. In 1960 bezoekt hij het land wederom in het kader van de festiviteiten rondom het 150e jaar van de Meirevolutie.

De Argentijnse president Arturo Frondizi bezocht in 1960 Nederland. Hoewel dit geen officieel staatsbezoek is, wordt het wel met dezelfde honneurs behandeld¹¹. Tijdens dit bezoek werd de nadruk gelegd op het versterken van de handelsrelatie en zijn immigratiekwesties besproken. In het Paleis Huis ten Bosch, hadden koningin Juliana en prins Bernhard een galadiner georganiseerd voor de Argentijnse president en zijn vrouw. Prinses Beatrix, dochter van koningin Juliana, en later zelf koningin van Nederland, was bij dit diner aanwezig.

Foto: Arturo Frondizi bezoekt het Vredespaleis. Op de foto: De Ambassadeur van de Republiek Argentinië; Vicevoorzitter van het Internationaal Gerechtshof, Z.E. Zafrulle Khan; Algemeen Brigadier van de Luchtmacht, Baldomero J. Llerens en president Frondizi.

Bron: Anefo (van Bilsen), Nationaal Archief 1-7-1960¹².

In 1993 was president Carlos Saúl Menem op officieel bezoek in Nederland. Er vond een ontmoeting plaats met koningin Beatrix en premier Ruud Lubbers. Tijdens dit bezoek is er een samenwerkingsovereenkomst ondertekend inzake de waterbouw en een betreffende de vluchtfrequenties tussen Amsterdam en Buenos Aires. Menem heeft toen in Maastricht deelgenomen aan een forum over de Europese en internationale werkelijkheid.

In 1998 heeft premier Wim Kok Argentinië

bezoekt. Dit was het eerste officiële bezoek van een Nederlandse regeringsleider aan ons land.

Uiteindelijk vond in 2006 het eerste bezoek van het Nederlands Staatshoofd aan Argentinië plaats. Koningin Beatrix was destijds in gezelschap van de troonervgenaam, prins Willem-Alexander, en prinses Maxima naar ons land afgereisd.

Vanaf de eerste missies van hooggeplaatste personen zijn er verscheidene mogelijkheden waargenomen die uit de bilaterale relatie zouden kunnen voortvloeien. Landbouw, energie, logistiek en watermanagement zijn terugkerende zaken waar beide landen een belang in hebben. Al vroeg is vastgesteld dat Argentinië en Nederland elkaar in deze zaken kunnen aanvullen.

Later werden ook de wetenschap, technologie en onderwijs ook toegevoegd en ontmoeten beide landen elkaar op multilaterale fora. Binnen dit kader wordt er gekeken naar de overeenkomsten in het beleid ter bevordering van de mensenrechten, de verdediging van het internationale recht en multilateralisme. Ondertussen groeide Den Haag uit tot een internationale spil voor internationaal recht en internationale rechtshandhaving. Het is de plaats waar het Internationaal Gerechtshof, het hoogste gerechtelijke orgaan van de Verenigde Naties, zetelde alsmede de eeuwenoude instituten zoals de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht en het Permanent Hof van Arbitrage; deze internationale rol nam sinds 1990 alsmaar toe. Sterker nog, in Den Haag bevinden zich bijzondere speciale internationale gerechtshoven, zoals het Joegoslaviëtribunaal en het Libanontribunaal, en in het bijzonder het Internationaal Strafhof. Met betrekking tot de ontwapening, zetelde in Den Haag de Organisatie voor het Verbod van Chemische Wapens. Argentinië is van oudsher heel actief als het gaat om de ontwapening, de ontwikkeling in het internationaal recht en de strijd tegen de straffeloosheid van de zwaarste misdrijven. Hierdoor is Argentinië uitgegroeid tot een voorbeeldspeler en een nauwe

¹¹ Bron verstrekt door het Nationaal Archief: KdK / ¹² http://www.haagsebeeldbank.nl/beeldbank/indeling/detail/form/advanced/start/2?q_searchfield=Frondizi&body=advancedSearch

partner van Nederland als het gaat om de vele gemeenschappelijke agendapunten die binnen deze Haagse organisaties behandeld worden.

Een zeer relevant gegeven van deze geschiedenis van toenadering is dat in 2002 het huwelijk heeft plaatsgevonden tussen Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Willem-Alexander van Oranje-Nassau en mevrouw Maxima Zorreguieta van Argentijnse afkomst. In maart 2013 na de abdicatie van koningin Beatrix, besteede haar zoon Willem-Alexander de Nederlandse troon en kreeg prinses Maxima de titel van koningin. In verband met de inhuldigingsceremonie van Willem-Alexander en Maxima in 2013, was Argentinië een van de weinige landen die vertegenwoordigd was tijdens de ceremonies van hooggeplaatste personen. De toenmalige vicepresident van de Argentijnse Staat en de tijdelijke voorzitter van de senaat waren hierbij aanwezig.

De internationale populariteit van de monarchie in Nederland, net zoals die van de Koningin van Nederland wiens werk gewaardeerd wordt wegens het bevorderen van inclusieve financiering zelfs op internationaal niveau vormt een continue stroom van sympathie en interesse tussen beide landen die, zonder twijfel, een gunstige basis vormen voor de bilaterale relatie in al zijn expressies.

Voor de regeringswissel van 2015 in ons land heeft Nederland minister van staat Herman Tjeenk Willink aangewezen als vertegenwoordiger om getuige te zijn van de presidentiële machtsoverdracht in Buenos Aires op 10 december. Deze noemenswaardige geste werd gevolgd door een bijeenkomst enkele dagen daarna tussen de president Mauricio Macri en premier Rutte, samen met koningin Maxima. De bijeenkomst vond plaats binnen het kader van het Davos Wereldeconomisch Forum in januari 2016. De bilaterale contacten zijn onmiddellijk versterkt. Er hebben meer bijeenkomsten plaatsgevonden tussen de verschillende vertegenwoordigers van de regeringen: de Argentijnse vicekanselier is in mei 2016 op een missie naar Den Haag gekomen; de burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan, persoon met groot aanzien in het

lokale politieke spectrum is naar Buenos Aires afgereisd aan het hoofd van een handels- en cultuurdelegatie in juni van datzelfde jaar; de Minister van Buitenlandse Zaken, Bert Koenders, is in juli 2016 in ons land geweest voor een bijeenkomst over politieke vraagstukken.

Naar aanleiding van de brede interesse die is ontstaan door de maatregelen van de nieuwe Argentijnse regering die de economie en handel weer openstellen voor de rest van de wereld, vond er een handelsdelegatie plaats onder leiding van de Nederlandse Minister van Landbouw, Martijn van Dam, in september 2016 in Buenos Aires. Deze delegatie bestond uit vertegenwoordigers van verschillende bedrijfstakken, in het bijzonder, logistiek, havens, landbouw en energie.

Dit proces is al snel bekroond. Het Argentijnse Staatshoofd was door de Nederlandse koning Willem-Alexander uitgenodigd voor een staatsbezoek (het betreft het eerste bezoek dat formeel als staatsbezoek is aangeduid). President Mauricio Macri en zijn echtgenote zijn ingegaan op de uitnodiging voor de laatste week van maart 2017.

Dit eerste Argentijnse Staatsbezoek aan Nederland heeft de contacten nieuw leven ingeblazen en een nieuw impuls gegeven aan de bilaterale agenda, de relatie tussen personen en bedrijven van beide landen, als partners van de 21e eeuw.

Foto: De Argentijnse president Mauricio Macri en koning Willem-Alexander.

Bron: Ambassade van Argentinië.

1.5 Staatsbezoek van president Macri. Maart 2017

Het staatsbezoek van president Mauricio Macri vond plaats op maandag 27 en dinsdag 28 maart 2017. Het staatshoofd werd vergezeld door zijn vrouw en een belangrijke delegatie van ministers, werkgevers en vakbondsleiders.

De agenda omvatte een intensieve reeks economische en handelsactiviteiten en de bevordering van investeringen, culturele en educatieve activiteiten, de sociale dialoog, de relatie met het maatschappelijk middenveld, alsmede activiteiten op multilateraal niveau.

Tijdens de officiële welkomstceremonie werden president Mauricio Macri en zijn vrouw Juliana Awada samen met andere Nederlandse hoogwaardigheidsbekleders ontvangen door Zijne Majesteit Willem-Alexander en koningin Maxima op het Koninklijk Paleis in Amsterdam.

De president bracht vervolgens een bezoek aan het Anne Frank Museum, waar samenwerkingsovereenkomsten zijn gesloten tussen de Anne Frank Stichting en de ministeries van Justitie en van Onderwijs.

Na de privé-lunch tussen de president, zijn echtgenote, de koning en koningin vond in congrescentrum Beurs van Berlage een bedrijfs- en investeringsforum plaats met CEO's en vertegenwoordigers van

toonaangevende Nederlandse bedrijven. Vervolgens werd een hockeyclinic gehouden, die werd bijgewoond door Argentijnse en Nederlandse kinderen, evenals organisaties die zich inzetten voor sport als instrument voor sociale inclusiviteit. De president is tevens bijeengekomen met in Nederland gevestigde Argentijnen.

De eerste dag van het bezoek eindigde met een staatsbanket met autoriteiten en prominente personen uit beide landen.

Op multilateraal niveau bracht de president een bezoek aan het hoofdkwartier van het Internationaal Strafhof en de Organisatie voor het Verbod van Chemische Wapens.

Op de agenda stonden ook ontmoetingen met respectievelijk de premier en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer. De sociale dialoog stond hoog op de agenda.

Een van de activiteiten werd georganiseerd aan boord van een schip tijdens een rondvaart door de Rotterdamse haven, een van de belangrijkste havens van Europa.

Het staatsbezoek werd afgesloten met een voorstelling van het Ballet van Teatro San Martín georganiseerd door Argentinië als dank aan Nederland.

IN HET KADER VAN
HET BEZOEK ZIJN IN
TOTAAL 15 BILATERALE
OVEREENKOMSTEN
ONDERTEKEND.

Foto: De Argentijnse president, Mauricio Macri, en zijn vrouw, Juliana Awada, samen met Zijne Majesteit Willem-Alexander en koningin Maxima.

Bron: Ambassade van Argentinië.

1.6 Meer dan 120 jaar bilaterale verdragen en overeenkomsten

Er zijn in de loop der jaren verscheidene internationale verdragen en overeenkomsten getekend en een aantal zijn nog in de voorbereidingsfase om een institutioneel kader voor nieuwe samenwerkingen te vormen.

De belangrijkste die heden van kracht zijn, zijn volgens de Argentijnse algemene kanselarij¹³, de volgende instrumenten:

- Het eerste verdrag tussen de twee landen was het Verdrag tot wederzijdse uitlevering van misdadigers van 7 september 1893.
- Migratieovereenkomst tussen Nederland en Argentinië van 6 september 1938.
- Noot inzake de afschaffing van toeristenvisumplicht in nationale paspoorten van de Republiek Argentinië en het Koninkrijk der Nederlanden van 18 juni 1958.
- Argentijns-Nederlands Besluit middels briefwisseling inzake luchtvaartbetrekkingen van 27 augustus 1985.
- Verdrag inzake militaire verplichtingen van personen met een dubbele nationaliteit van 19 januari 1989.
- Verdrag inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen van 20 oktober 1992.
- Argentijns-Nederlands memorandum van overeenstemming inzake economische en technische samenwerking van 20 oktober 1992.
- Besluit inzake Luchtvaartdienste van 23 november 1993.
- Besluit middels brievenwisselingen inzake de uitoefening van een betaalde functie door personen in dienst van diplomaten en overige werknemers van de Ambassade, Algemene Consulaten en Missies van 25 juli 1996.
- Verdrag ter voorkoming van dubbele belastingaanslag en voorkoming van belasting ontduiking met betrekking tot belastingen naar het inkomen en vermogen van 27 december 1996.
- Memorandum van overeenstemming tussen de Minister van Communicatie van de Republiek Argentinië en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat van Nederland inzake het verstrekken van faciliteiten en satellietdiensten aan gebruikers in de Republiek Argentinië en in Nederland van 9 augustus 2000.
- Verdrag inzake beperking export uitkeringen t.b.v. sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Argentinië van 16 december 2002.
- Overeenkomst inzake wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken van 25 september 2012.
- Regelgeving voor de invoer van de overeenkomst inzake wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken van 25 september 2012.
- Overeenkomst tussen de Republiek Argentinië en Nederland, ten behoeve van Aruba, inzake de uitwisseling van informatie betreffende belastingen van 30 september 2013.
- Overeenkomst tussen de Republiek Argentinië en Nederland, ten behoeve van Curaçao, inzake de uitwisseling van informatie betreffende belastingen van 14 mei 2014.
- Bilateraal overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Argentinië en die van Nederland (Club van Parijs) van 17 maart 2015.

¹³ Zie Verdragenbibliotheek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Godsdienst van de Republiek Argentinië.

Tijdens het staatsbezoek zijn diverse initiatieven op de meest uiteenlopende gebieden tot volledige ontwikkeling gekomen, veelal in de vorm van documenten en overeenkomsten die in verscheidende gevallen in aanwezigheid van beide staatshoofden zijn ondertekend, zowel in Den Haag als in Rotterdam en Amsterdam. Deze omvatten, maar zijn niet beperkt tot, de volgende initiatieven:

- Memorandum van Overeenstemming voor de creatie van beleidsoverlegmechanismen, waarin is besloten tot regelmatig overleg tussen de ministeries van beide landen.
- Overeenkomst over Luchtvaartdiensten tussen Argentinië en Nederland om de hoeveelheid commerciële en passagiersvluchten te verhogen.
- Samenwerkingsovereenkomst tussen het Argentijnse ministerie van Onderwijs en Sport en het Anne Frank Huis Amsterdam; en samenwerkingsovereenkomsten tussen het ministerie van Justitie en Mensenrechten het Anne Frank Huis Amsterdam.
- Memorandum van Overeenstemming over Samenwerking voor een Integraal Beheer van Watervoorzieningen tussen het Argentijnse onderministerie van Watervoorzieningen en Waternet.
- Samenwerkingsovereenkomst tussen het Argentijnse Ministerie van Onderwijs en het NUFFIC.
- Memorandum van Overeenstemming tussen Argentinië en Nederland met betrekking tot een vakantie- en werkprogramma dat jongeren de mogelijkheid geeft om in beide landen te wonen, het te leren kennen en er te werken op basis van een visumprogramma van een jaar.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot sport.
- Memorandum van Overeenstemming tussen het Nederlandse ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Argentijnse ministerie van Werkgelegenheid en Sociale Zekerheid inzake een samenwerking op het gebied van het bevorderen van werkgelegenheid en sociale dialoog.
- Memorandum van Overeenstemming tussen de haven van Rotterdam en het Algemene Havenbestuur van Argentinië.

1.7 Samenwerking tussen steden. De relatie tussen Buenos Aires en Rotterdam en Amsterdam.

De steden Buenos Aires en Rotterdam zijn met elkaar verbonden middels een samenwerkings- en stedenband overeenkomst die in 1990 is ondertekend. Het doel hiervan is om samen te werken op gebieden zoals de gemeentelijke haven, de herinrichting van delen van de stad en stedelijke recycling, regering en lokaal bestuur, uitwisseling van ervaringen en gezamenlijke projecten (ziekenhuizen, onderwijs, cultuur), ambtenarenuitwisselingen en trainingen, enzovoort.

In juni 2016 hebben de burgemeester van Buenos Aires, Horacio Rodríguez Larreta, en de burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan, een samenwerkingsovereenkomst tussen beide hoofdsteden

ondertekend. Dit in het kader van een bezoek aan ons land door de Nederlandse burgemeester die werd vergezeld door een grote officiële en commerciële delegatie. De overeenkomst is gestoeld op de volgende hoofdthema's: cultuur, kunst en erfgoed; innovatie, technologie en duurzaamheid; creatieve industrie; economische ontwikkeling; integrale benadering van mobiliteit en stedelijke ontwikkeling; integrale benadering van afvalverwerking en watermanagement; mensenrechten en culturele diversiteit.

Vanaf dat moment is er een dialoog ontstaan over het beheer van watervoorzieningen en overstromingsbeheer, afvalverwerking en circulariteit, stadsvernieuwing en stedelijke strategieën.

Op grond van de overeengekomen agenda en de gemeenschappelijke eigenschappen en waarden tussen twee van de belangrijkste multiculturele hoofdsteden van de wereld kan gesteld worden dat de samenwerking tussen beide steden veelbelovend is.

2.

Argentinië en Nederland: Natuurlijke investerings- en handelspartners in de 21e eeuw

2.1 Inleiding

Nederland is een van de belangrijkste handelspartners van Argentinië en tevens een van de belangrijkste directe buitenlandse investeerders in ons land.

Historisch gezien was Argentinië binnen Latijns-Amerika met name vanaf het einde van de 19e eeuw een van de economieën die de Nederlandse belangen het meest aanvulden. Onze tarwe, maïs, huiden, vlas, wol en vlees werden destijds naar Rotterdam en Amsterdam geëxporteerd. Van haar kant stuurde Nederland haar traditionele producten -zoals kaas, jenever en suiker uit de overzeese gebieden- maar in toenemende mate ook haar industriële en luxeproducten.

In de eerste jaren van de 21e eeuw werd Nederland in meerdere opzichten een belangrijke handels- en investeringspartner van Argentinië. Zowel op commercieel gebied als wat investeringen betreft is Nederland niet alleen een op zichzelfstaande markt, maar vormt ook een handelspoort naar de Europese interne markt. Bovendien werkt het land als een brug voor investeringen van ondernemingen uit andere landen die vanuit Nederland opereren.

Nederland onderscheidt zich tevens als een bijzonder belangrijke bestemming voor veel van onze regionale economieën die voornamelijk naar Rotterdam en Amsterdam worden geëxporteerd. Dit Europese land was in 2017 één van de belangrijkste exportbestemmingen van Argentinië voor onder andere pinda's en pindaolie, rundvlees, rundvet, citroenen en citroensap, zonnebloemolie, loodhoudende mineralen en biodiesel.

Er is vanuit Nederland bijzonder veel aandacht uitgegaan naar de nieuwe wind die in Argentinië waait als het gaat om het economische beleid en haar beleid om zich weer in de wereld te positioneren. En ondertussen profileert het land zich als partner van Argentinië in de 21e eeuw door samenwerking in belangrijke sectoren zoals, onder anderen, de logistiek, landbouw, energie en watermanagement. Nederland is een geschikte partner als het gaat om het aantrekken van handel en investeringen. Dit partnerschap en de samenwerking worden versterkt door het feit dat beide landen gemeenschappelijke waarden delen en in de praktijk brengen als het gaat om internationaal recht, democratie en mensenrechten.

De positie van Nederland binnen de Europese Unie is nog altijd gunstig betreffende de sluiting van een overeenkomst tussen de EU en Mercosur. Argentinië heeft Nederland ook uitgenodigd om in 2018 onder ons voorzitterschap deel te nemen aan de G20 en zijn functionarissen hebben zich bereid getoond om mee te werken aan de vergaderingen van de Groep.

2.2 Een aantal handelsgegevens

Onderstaande handelsgegevens geven een beeld van de huidige omvang en potentie van de relatie.

In 2017 was Nederland het negende bestemmingsland voor de Argentijnse export, dat betekent een groei van bijna 18% ten opzichte van de exportwaarde van het voorgaande jaar. Het was het tweede bestemmingsland binnen de Europese Unie, voorafgegaan door Spanje en gevolgd door Duitsland.

Uit de gepubliceerde statistieken van ARGEXIM blijkt dat van de producten die in 2017 vanuit Argentinië naar Nederland zijn geëxporteerd, de exportwaarde van onder andere pinda's meer dan 315 miljoen USD bedroeg; bloem en pellets van sojaolie-extract waren goed voor 240 miljoen USD; biodiesel voor 231 miljoen USD; rundvlees, zonder been, vers of bevroren voor 119 miljoen USD.

Wat betreft de waarde van de Argentijnse import van goederen uit Nederland was er in dezelfde periode sprake van een stijging van bijna 15% en stond Nederland op de twaalfde plaats als herkomstland van de Argentijnse goederen, terwijl Nederland binnen de Europese Unie het vijfde land van herkomst van onze import was. Dit heeft in 2017 geresulteerd in een positieve goederenbalans voor Argentinië van circa 900 miljoen USD.

Argentinië heeft in 2017 voor 797 miljoen euro aan

goederen uit Nederland geïmporteerd en voor een totale waarde van 731 miljoen euro aan diensten. De belangrijkste producten die uit Nederland geïmporteerd zijn in deze periode betroffen: aardolie (30,7%); medische en farmaceutische middelen (9,4%); medicijnen (7,7%); telecommunicatie-apparatuur en onderdelen (5,8%); en overige productieartikelen (3,7%).

In de periode 2008-2017 bedroeg de handel in goederen en diensten gemiddeld ongeveer 1.613 miljoen euro per jaar voor de Argentijnse export en ongeveer 1.085 miljoen euro per jaar voor de Argentijnse import. De handelsbalans voor Argentinië is in de afgelopen 10 jaar positief geweest, met een gemiddelde van 528 miljoen euro per jaar.

2.3 Nederland, een sterke investeerder op het wereldtoneel en in Argentinië

Nederland is de derde grootste investeerder in Argentinië. Volgens de Centrale Bank van de Republiek Argentinië (BCRA) was het land in 2016 wederom de derde grootste directe buitenlandse investeerder (DBI bruto passivapositie) in Argentinië, met een stock van 9.140 miljoen USD, dat 12% van het totale bezit vertegenwoordigde

tegen het einde van dat jaar.

In 2017 en 2018 zijn er aankondigingen gedaan van belangrijke investeringen of participaties van Nederlandse bedrijven, zoals Unilever, Shell, Farm Frites, Philips en Aircrete. Dit is eveneens het resultaat van het Staatsbezoek van de president in maart 2017 waaruit veel investeringsprojecten door Nederlandse bedrijven zijn voortgevloeid.

Veel buitenlandse investeringen zijn afkomstig van derde landen waarvan het hoofdkantoor in Nederland is gevestigd vanwege het gunstige handelsplatform dat gecreëerd is door de talloze verdragen die met de verschillende landen gesloten zijn. Desalniettemin opereert een groot deel van de belangrijkste Nederlandse ondernemingen of deelnemingen in Argentinië. Onder deze ondernemingen bevinden zich onder andere Air France-KLM, Unilever, Shell, Rabobank, DSM, ING, Akzo Nobel, Philips, CCU (Amstel-Heineken), Boskalis, KPMG, Randstad, Schutter Group, TMF Group, Van Oord, Salentein, Bejo Semillas, Damen Shipyards, Energyst, Flowbox, INCOTEC, Makro, Raypac, RH Pro/Raet en Rijk Zwaan. Anderzijds zijn de van origine Argentijnse bedrijven Tenaris Connections B.V. en INVAP ook in Nederland werkzaam.

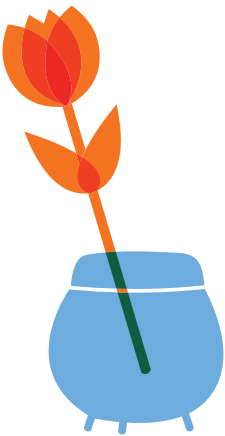
Air France-KLM vierde in 2016 in Argentinië haar 70e jubileum en heeft de vluchtfrequentie verhoogd naar 6 wekelijkse vluchten tussen Amsterdam en Buenos Aires, met het voornemen om dagelijkse vlucht uit te voeren. Het Engels-Nederlandse olieconcern Shell, met

hoofdvestiging in Den Haag, vierde in 2014 dat het al 100 jaar in Argentinië actief is en heeft zich er nogmaals toe verbonden investeringen in Argentinië te doen. Ook de Nederlands-Argentijnse Kamer van Koophandel viert in 2019 haar 100-jarige jubileum.

Er bestaat een bijzondere complementariteit tussen Nederland en Argentinië, zoals in het geval van het outsourcingbedrijf 5ca, dat zowel gevestigd is in het multiculturele Utrecht als in Buenos Aires. En ook in het geval van Salentein, een prestigieus bedrijf dat door zijn productie en export naar de Europese markt laat zien hoe erg Argentijnse producten zoals vlees en wijn in trek zijn.

De publieke en private toenaderingen tussen beide landen ontwikkelen zich tot een vruchtbare bodem wat bevorderlijk is voor de samenwerking, waarbij tegelijkertijd de wederzijdse interesse in elkaar groeit. Een van de grote uitdagingen is om de relatie verder uit te bouwen, niet alleen in omvang maar ook buiten de grenzen van de traditionele handel- en investeringsmodellen. Indien er een goed verdrag tussen Mercosur en de Europese Unie tot stand komt, zal dit zonder twijfel leiden tot een verbreding van de mogelijkheden tot uitwisseling en een vermenigvuldiging van de kansen. Een belangrijk voorbeeld hiervan is de overeenkomst die in januari 2018 is gesloten tussen Stichting Pallas en INVAP voor het ontwerp en de bouw van een reactor bedoeld voor het onderzoek naar en de productie van radio-isotopen voor medische doeleinden in Petten.

3.

Twee samenlevingen verbonden door gemeenschappelijke waarden

3.1 Gedeelde visie over mensenrechten en sociale integratie

Een van de meest constructieve thema's in de bilaterale relatie is afgeleid van de prioriteit dat in beide landen gegeven wordt aan het beschermen en bevorderen van de mensenrechten. De grootste overeenkomsten zijn mogelijk de erkenning van de rechten en het respect voor minderheden. In het buitenlandse beleid zijn veel overeenkomsten op het gebied van internationaal strafrecht en de

internationale inspanningen tegen straffeloosheid van misdrijven tegen de menselijkheid evenals de strijd tegen iedere vorm van discriminatie. Beide landen zijn voorlopers in hun regio en de wereld geweest als het gaat om de erkenning van rechten, in het bijzonder van gelijke huwelijksrechten.

Naar aanleiding van de respectievelijke ervaringen in het verleden, maken beide landen zich sterk in de strijd tegen straffeloosheid, het recht op de waarheid en rechtsvordering bij misdrijven tegen de menselijkheid en de manier waarop ze in de toekomst voorkomen kunnen worden. Beide landen zetten

Foto: Seminar van de Internationale Alliantie voor Holocaustherdenking (Wassenaar, januari 2018). De bijeenkomst werd bijgewoond door de Argentijnse hoogwaardigheidsbekleders, het Centro Ana Frank Argentina, autoriteiten van Uruguay en Paraguay, het Anne Frank Huis Amsterdam, het Nationale Comité van 4 en 5 mei en de Argentijnse ambassade.

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

zich gezamenlijk in voor deze belangen bij bilaterale en multilaterale initiatieven en internationale fora (bijvoorbeeld, de Internationale Alliantie voor Holocaustherinnering, het Internationaal Comité Auschwitz-Birkenau, etc.).

In dit kader hebben Argentinië en Nederland in januari 2018 -onder leiding van het Centro Ana Frank Argentina, het Anne Frank Huis Amsterdam en het Nationaal Comité 4 en 5 mei- een bijeenkomst gehouden in het kader van de Internationale Alliantie voor Holocaustherdenking, waarbij is gesproken over bewustwording en bevordering van mensenrechten in het onderwijs. Argentinië, het enige Latijns-Amerikaanse lid van de Alliantie, heeft de autoriteiten van Uruguay en Paraguay bij die gelegenheid uitgenodigd om deel te nemen aan de bijeenkomst in Nederland.

Beide landen staan ook aan het hoofd van de internationale strijd tegen iedere vorm van discriminatie, en komen in het bijzonder op voor vrouwen, ouderen en de LGTB-gemeenschap. Met betrekking tot dit laatste punt dient de actieve rol en de gezamenlijke inspanningen van Argentinië en Nederland bij de recente oprichting van de "Internationale Coalitie voor Gelijke Rechten" onderstreept te worden. Er worden tevens acties ondernomen samen met andere derde landen in bijvoorbeeld Midden-Amerika. De internationale rechtshulp is een belangrijk onderwerp als het gaat om gezamenlijke acties. Nederland, Argentinië, België, Slovenië, Senegal en Mongolië zijn voorstanders van een multilateraal verdrag inzake uitlevering en wederzijdse rechtshulp die de samenwerking tussen landen regelt bij misdrijven tegen de menselijkheid, genocide en oorlogsmisdrijven.

In de private sector wordt de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven steeds meer zichtbaar doordat ze onderwijs- en sportinstellingen ondersteunen om de sociale integratie te bevorderen.

In relatie tot het bovenstaande werd een bijeenkomst georganiseerd in de Officiële Residentie van de Argentijnse Republiek, in het kader van de bezoeken van het Centro Ana Frank

Argentina aan Nederland, waar de Nederlandse jurist en emeritus hoogleraar internationaal recht aan de Universiteit Maastricht, Theodoor van Boven, verwees naar de evolutie van de bescherming en bevordering van de mensenrechten in de internationale sfeer, de betekenis van inclusie, de rol van ons land op internationaal niveau, geïllustreerd door het recht op waarheidsvinding en de samenwerking en gemeenschappelijke waarden die Argentinië en Nederland in dit opzicht hebben ontwikkeld. Professor van Boven benadrukte in dit verband dat "(...) het recht om de waarheid te kennen een preventieve werking heeft en het protest bevordert als een uiting van betrokkenheid bij de "Nunca Más" (...). We moeten opmerken dat de weerklink van de uitdrukking "Nooit meer" en het verkondigen van het recht op de waarheid een permanente doelstelling was van het Argentijnse beleid dat op de internationale mensenrechtenagenda is gezet".

Foto: Professor Theodoor van Boven.

Bron: <https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/th.vanboven>

3.2 Anne Frank, een voorbeeld en icoon

Anne Frank, gedeporteerd en op amper vijftienjarige leeftijd overleden, slachtoffer van de Nazi-wreedheid, is een voorbeeld en inspiratie voor veel jongeren

over de hele wereld en, in toenemende mate, een gedeeld begrip tussen beide landen. Anne's Dagboek, geschreven in haar schuilplaats in Amsterdam, neemt daarbij een belangrijke plaats in. In 2017 is het 70 jaar geleden dat het dagboek voor het eerst werd gepubliceerd en dat nu wordt gebruikt in een intensieve campagne tegen discriminatie en geweld.

De Anne Frank Stichting van het Anne Frank Huis heeft een correlaat in Argentinië in de vorm van het Centro Ana Frank Argentina, opgericht in 2009. De nauwe samenwerking tussen beide instellingen is sinds kort versterkt met reguliere bezoeken van leerlingen en docenten, gezamenlijke programma's en exposities. De positieve impact van deze acties heeft zijn weergave in de samenleving en bij de overheid van beide landen.

Foto: Centro Ana Frank Argentina (Superí 2647, Coghlan, Ciudad Autónoma de Buenos Aires).

Bron: Centro Ana Frank Argentina (www.centroanafank.com.ar).

De Anne Frank Stichting is op 3 mei 1957 opgericht en houdt zich bezig met het behoud van de onderduikplaats waar Anne en haar familie zich hebben schuilgehouden en het uitdragen van hun levensverhaal. Het Huis van Anne Frank opende op 3 mei 1960 officieel haar deuren als museum, tot op heden gelegen aan de Prinsengracht in Amsterdam.

Het Anne Frank Huis nodigt iedereen uit om na te denken over antisemitisme, racisme en discriminatie en over het fundamentele belang

van vrijheid, gelijke rechten en democratie. Naast het behoud, beheer en het tentoonstellen van de collectie en het openstellen van het museum heeft de Stichting twee belangrijke doelen: informatie verschaffen aan het publiek en onderwijs bieden. In Argentinië is middels Wet 26.809 (januari 2013) 12 juni, de geboortedag van Anne Frank, uitgeroepen tot de "Dag van de Tieners en Jongeren voor Sociale Inclusie en een Vreedzame Samenleving zonder Enige Vorm van Geweld en Discriminatie". Tevens is op 10 december 2014, de Internationale Dag voor Mensenrechten, op het plein "Reina de Holanda" (Koningin van Nederland) in Buenos Aires, een beeld van Anne Frank onthuld. Bij deze gelegenheid was de Nederlandse rabbijn Awraham Soetendorp aanwezig samen met andere nationale en lokale hoogwaardigheidsbekleders.

Het Centro Ana Frank Argentina is een belangrijk onderwijscentrum waarin een deel van het Achterhuis is nagemaakt, de plaats waar Anne zich heeft schuilgehouden, en zelfs de boekenkast waarmee de toegang tot de schuilplaats verhuld werd. In het Centrum worden projecten uitgevoerd die te maken hebben met mensenrechten en onderwijs.

Ieder jaar brengt een delegatie van het Centrum, samengesteld uit docenten, leerlingen en vertegenwoordigers van de openbare en private sector van ons land, een bezoek aan Nederland. Gedurende die bezoeken worden er activiteiten

Foto: Deelname van de Nederlandse professor Theo van Boven (in het midden) aan het bezoek van de 8e Delegatie van het Centro Ana Frank Argentina in Nederland. Prof. Van Boven heeft een lezing gegeven met als onderwerp: "Het leven van Anne Frank over hoop en dreiging; een aantal zaken over mensenrechten".

Bron: Ambassade van Argentinië.

Foto: Bezoek 8e Delegatie Centro Ana Frank Argentina in Nederland (Wassenaar, juli 2017).

Bron:
Ambassade van Argentinië

ondernomen bij de Stichting van Amsterdam, waarbij de Argentijnse docenten en studenten de gelegenheid krijgen om hun onderwijsprojecten te presenteren die, onder andere, over inclusie, non-discriminatie en sociale integratie gaan. De Argentijnse Ambassade organiseert bovendien bezoeken aan het Internationaal Gerechtshof, het Internationaal Strafhof en een jaarlijkse bijeenkomst op de Officiële Residentie alwaar de Argentijnse bezoekers van gedachte kunnen wisselen met de internationale en Nederlandse gemeenschap en de verhalen kunnen horen van de overlevenden van de Holocaust en de prominente personen uit het Nederlands verzet tegen het Nazi-bewind.

Professor Theo van Boven heeft vanuit het perspectief en voorbeeld van Anne Frank, tijdens de in de vorige alinea genoemde bijeenkomst, de rol van het onderwijs belicht en onderstreept als het gaat om het bevorderen en beschermen van de mensenrechten, waarbij hij voortborduurde op het voortreffelijke werk van het Anne Frank Centrum in Argentinië. Professor van Boven wees er in dit verband op dat “[...] de activiteiten die door het Centro Ana Frank Argentina worden georganiseerd en gepromoot, een reeks goede praktijken laten zien die uniek zijn in Latijns-Amerika en daarbuiten. Hieruit blijkt dat onderwijs en opleiding een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het bevorderen van de mensenrechten.”

Het Centro Ana Frank Argentina vormt bovendien een belangrijke band met Nederland. Dit wordt samengevat in de omschrijving van de Amsterdamse Burgemeester tijdens zijn bezoek in 2016, namelijk, “een klein stukje Amsterdam”. De burgemeester heeft toen ook de directeur van het Centro Ana Frank, de heer Héctor Shalom, een onderscheiding gegeven voor zijn jongerenwerk.

3.3 Argentijns-Nederlandse solidariteit en samenwerking in watermanagement

Op 7 februari 1953 had Nederland te kampen met de ergste storm van de 20e eeuw. Deze natuurramp wordt door de Nederlanders “het verraad van de zee” genoemd, toen de Noordzee de kustplaatsen binnendrong en haar inwoners in haar woningen gegijzeld hield.

De gevolgen van het water waren catastrofaal: 1.835 mensen verloren het leven, 200.000 stuks vee vergingen, 200.000 hectaren land kwam onder water te staan, 3.000 woningen en 300 boerderijen werden verwoest, 40.000 woningen en 3.000 boerderijen liepen schade op en 72.000 mensen moesten worden geëvacueerd.

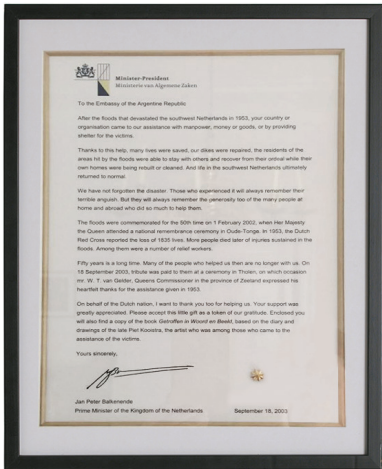

Foto: Persoonlijke bedankbrief van Jan Peter Balkende, Premier van Nederland, verstuurd aan de Argentijnse Ambassade in Den Haag, 18 september 2003.
Bron: Ambassade van Argentinië.

bij andere personen worden ondergebracht en herstellen terwijl hun woningen opnieuw werden gebouwd of gereinigd. En uiteindelijk kon het normale leven in het Zuidwesten van Nederland weer terugkeren.”

De wederzijdse hulp tussen beide landen is een overtuigend bewijs van de sterke bilaterale relatie.

De gebeurtenissen van 1953 geven blijk van de ingewikkelde Nederlandse geografie en tegelijkertijd van de buitengewone uitdaging voor dit Europese land om manieren te ontwikkelen om het water onder controle te krijgen. **“God schiep de Aarde maar de Nederlanders schiepen Nederland”**; dit bekende Nederlandse gezegde refereert aan de formidabele techniek die door Nederland is ontwikkeld om het water tegen te houden en/of onder controle te houden, de teistering door de zee te voorkomen en land te herwinnen, de waterloop van de rivieren te beheren, en havens en kanalen te ontwikkelen.

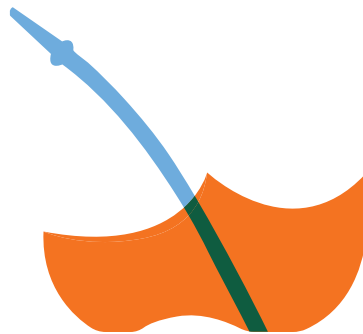
Verschiedende landen, waaronder de Republiek Argentinië, boden hun hulp aan. De inwoners van de ondergelopen gebieden werden geëvacueerd terwijl er vanuit de lucht hulpgoederen en zandzakken werden gedropt.

Twee slachtoffers van hetzelfde noodlot: in maart 1966 stuurde de Nederlandse overheid 10.000 gulden naar Argentinië om de gevolgen van de onderstromingen in het land het hoofd te bieden.

Vijftig jaar na deze ramp, in 2003, stuurde de Nederlandse premier een bedankbrief naar, onder andere, de Ambassade van de Republiek Argentinië in Den Haag. Deze brief die nu op de Ambassade wordt bewaard, refereert aan de bijdrage van Argentinië en andere landen ten tijde van die ramp. Een fragment van de brief die in het Engels was opgemaakt, benadrukt die hulp: **“Na de overstromingen die de het Zuidwesten van Nederland in 1953 hebben verwoest, heeft uw land of organisatie ons geholpen met mankracht, geld of goederen, of door de slachtoffers onderdak te bieden. Dankzij deze hulp zijn vele mensenlevens gered, onze dijken gerepareerd, en konden de inwoners van de door de overstromingen getroffen gebieden**

Watermanagement is een onderwerp dat al lang op de bilaterale agenda staat en dat in 2016 een nieuw impuls heeft gekregen. Op verzoek van Argentinië, dat op verschillende plekken geteisterd is door overstromingen zijn Nederlandse deskundigen die deel uit maken van het officiële programma Dutch Risk Reduction (DRR) naar de getroffen plaatsen van ons land afgereisd. De Provincie Buenos Aires en de Nationale regering zijn op dit moment, in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Openbare Werken en Woonvoorzieningen, een brede agenda aan het voorbereiden om samen met Nederland samen te werken op het gebied van watermanagement.

4.

De menselijke band tussen beide landen

4.1 Inleiding

De Argentijnse en Nederlandse gemeenschappen in beide landen zijn weliswaar niet erg groot, maar wel goed geïntegreerd en actief, en daarmee vormen zij een belangrijk referent in de bilaterale relatie.

De aanwezigheid van Nederlandse migranten in Argentinië -van wie de achternamen soms verward worden met die van Belgen of Zuid-Afrikaanse boeren- is sinds de 19e eeuw zichtbaar, in het bijzonder in de landbouw in de plaats Tres Arroyos, maar ook in Comodoro Rivadavia, Rosario en andere steden en zijn vervolgens deel uit gaan maken van het Argentijnse volk. Nederland was jaren later de bestemming van vele Argentijnen die op zoek waren naar een betere toekomst of op de vlucht waren voor staatsterrorisme. Niet alleen de aanwezigheid van deze gemeenschappen in elkaanders land is van belang, maar er zijn ook een aantal bekende persoonlijkheden die een stempel hebben gedrukt op de toenadering tussen beide landen. Op de volgende pagina's gaan we in op deze persoonlijkheden en sommige details aan de hand waarvan we de Argentijnse aanwezigheid in Nederland illustreren.

4.2 De Nederlandse immigratie naar Argentinië

Begin 1880 vestigde zich een groep Nederlanders in Argentinië, die zich voornamelijk bezighield met bouwkunde en architectuur waaronder; de architect J.A. Waldorp, die speciaal in dienst was genomen om het Argentijnse Paviljoen van de 'Sociedad Rural' te ontwerpen; de architect J.J. Doyers, verantwoordelijk voor het ontwerp van de tekeningen van het treinstation Once; de architect E. Folkers, die het gebouw van de 'Club Español' heeft ontworpen¹⁴.

Foto: Binnenkomst immigranten in Argentinië - Immigrantenhotel

Bron: www.argentinaxplora.com, foto afkomstig uit het Historisch Nationaal Archief (collectie Edi Jones).

Bijzonder vermeldenswaardig is de in 1835 in Rotterdam geboren Adolfo van Gelderen, die in zijn jeugd naar Argentinië emigreerde, waar hij tot Argentijn werd genaturaliseerd en die in 1918 in Buenos Aires stierf. Hij was een specialist in pedagogie en hij heeft veel invloed gehad op het ontstaan van het nationale openbare onderwijsstelsel en hij was een pionier op het gebied van het vreemdetalenonderwijs. Er werd zelfs gesproken over een opleiding voor Argentijnse leerkrachten van het type “Van Gelderen”¹⁵.

Uit deze periode waarin het fundament wordt gelegd voor het onderwijs en de wetenschap van het moderne Argentinië stamt ook Hendrik Weyenberg, geboren in Utrecht in 1842, die in 1872 door Carlos Germán Conrado Burmeister –een naturalist, paleontoloog en tot Argentijn genationaliseerde Duitse zoöloog– werd uitgenodigd om hoogleraar zoölogie te worden aan de Nationale Universiteit van Cordoba. Hij werd de eerste voorzitter van de Nationale Academie van Wetenschappen van Cordoba en liet een erfgood van onschatbare waarde na voor de geneeskunde en zoölogie. Hij werd op jonge leeftijd ziek en keerde in 1884 terug naar Nederland waar hij een jaar later overleed.

Foto: De Nederlandse Koningin Beatrix op bezoek in Tres Arroyos in 2006. Tres Arroyos is een stad in de provincie Buenos Aires waar veel Nederlandse migranten zich gevestigd hebben.

Bron: www.koninkrijkhuis.nl/foto-en-video/staatsbezoeken/argentinie-maart-2006

Tussen 1888 en 1892 wordt de migratiestroom vanuit Nederland versterkt door de honger en armoede die

er heerste. Er zijn 4.500 Nederlandse immigranten aangekomen in Argentinië, waarvan de meeste afkomstig waren uit Friesland, een van de provincies die het zwaarst te verduren had als gevolg van de landbouwcrisis. De meeste waren boeren en dagloners die in Argentinië kwamen werken met een contract dat in Europa was afgesloten bij het consulaat om de veehouderij te bevorderen die in de provincie van Buenos Aires aan het uitbreiden was¹⁶. De boottickets -voor een tocht van zo'n 6 weken– werden door de Argentijnse overheid gesubsidieerd.

In december 1888 voerde de Nederlandsch Amerikaansche Stoomvaartmaatschappij (NASM) een zeildienst van Rotterdam naar Buenos Aires in, een keer in de vier weken. Het vervoer van immigranten naar La Plata was een van de belangrijkste economische drijfveren voor het bedrijf. Dit bedrijf had een overeenkomst gesloten met de Argentijnse autoriteiten waarin was bepaald dat laatstgenoemde een vast bedrag per passagier in de tweede- en derdeklaas zou betalen. Honderdduizenden mensen maakten gebruik van deze mogelijkheid van Argentinië, waaronder zo'n 4.000 Nederlanders. Het lot van agrarische migranten in de 19e eeuw was wisselend, aldus Vogel en Van den Doel, en veel van deze Nederlanders keerden terug naar hun thuisland of bleven in het gastland, maar verlieten daar het platteland om naar de grote steden te trekken. In 1895 waren er alleen al in Buenos Aires zo'n 1.000 Nederlanders¹⁷. Volgens de Argentijnse migratiecijfers, heeft Argentinië tussen 1850 en 1940 10.222 Nederlandse migranten ontvangen, waarvan de helft nog voor 1925 (het merendeel, zoals eerder aangegeven, tussen 1888 en 1892) is aangekomen. Tussen 1946 en 1981, hebben zich nog 3.645 Nederlanders in het land gevestigd¹⁸.

De Nederlanders hingen verschillende geloven aan, maar al snel zijn er verschillende gereformeerde kerken ontstaan –het geloof dat door de meerderheid werd aangehangen– waarmee duidelijk werd hoe goed georganiseerd ze waren en hoe tolerant het land was dat ze had ontvangen. Rond 1910 waren er minstens vier calvinistische Nederlandse kerken

¹⁴ Oberman, Gerardo, op.cit. p.57 y Korstanje Maximiliano E., op.cit., p.276./ ¹⁵ Fuente: UNIPE. Universidad Pedagógica de Buenos Aires./ ¹⁶ Korstanje Maximiliano E., op.cit., p.272./ ¹⁷ Vogel, Hans y van den Doel Hubrech, Holanda y América, op.cit., pp. 95-96.

¹⁸ Swierenga, Robert P. A Paradise that never was: Dutch Immigrants in Argentina, Twelfth International Economic History Conference, Madrid, Spain, August 28, 1998 Session C-31.

gelegen te Rosario (1893), Buenos Aires (1900), Comodoro Rivadavia (1903) en Tres Arroyos (1908).

De Argentijnse samenleving had maatregelen getroffen om de kinderen van de immigranten volledig te laten integreren, voornamelijk door middel van openbaar en gratis onderwijs waar ze ook zelf een bijdrage aan hebben geleverd, zoals Van Gelderen. Voor het overige is integratie verlopen door gemengde huwelijken¹⁹, waaruit een aantal personen bijzondere aandacht verdienen. Onder hen bevond zich Abraham Willink (1920-1998), geboren in Drachten (Friesland) en overleden in Tucumán, zoon uit een Nederlands gezin dat zich had gevestigd in Mendoza, die een drijvende kracht was achter de decentralisatie van de Argentijnse entomologie. Dr. Willink heeft zijn studie in Argentinië voltooid waar hij zijn hele professionele leven doorbracht. Hij is uiteindelijk tot Argentijn genaturaliseerd. Hij was een uitmuntende wetenschapper, en de herinnering aan hem als professor blijft voortbestaan door de meer dan vijftig verschillende planten- en diersoorten die naar hem zijn vernoemd²⁰.

De migranten hebben voor veel nazaten gezorgd en met betrekking tot de Nederlandse gemeenschap, zijn er op dit moment zo'n 2000 Nederlanders geregistreerd met een vast verblijf in Argentinië, waarvan 1500 in de provincie van Buenos Aires. Naast de Consulaire Afdeling van de Ambassade in Buenos Aires, beschikt Nederland ook over twee (honoraire) consulaten in Tres Arroyos en Rosario²¹. Vandaag de dag is op veel plaatsen in Argentinië de Nederlandse invloed terug te vinden, vooral in grote steden als Buenos Aires, Rosario of Mar del Plata en niet te vergeten Tres Arroyos in de provincie Buenos Aires of Bella Vista in Corrientes.

4.3 Argentijnen in Nederland

Nieuwe historische omstandigheden deden zich voor, waardoor de migrantenstroom in omgekeerde richting ging. Nederland heeft veel Argentijnse vluchtelingen opgevangen gedurende de Argentijnse

militaire dictatuur (1976-1983) en velen van hen hebben zich definitief in Nederland gevestigd. Er zijn ook Argentijnse migranten geweest die wegens de economische en sociale crisis vertrokken zijn, voornamelijk aan het einde van 2001. Uit een rapport van de Internationale Organisatie voor Migraties (IOM), gepubliceerd in 2012 en genaamd: **"Migratieprofiel uit Argentinië"**, waren er in 2010, 2.644 Argentijnen woonachtig in Nederland. Uit dezelfde bron blijkt dat, in tegenstelling tot de politieke migratie in de jaren 60 en 70 in een context van de autoritaire militaire regimes, betrof de Latijns-Amerikaanse migratie aan het begin van deze eeuw volwassenen en jonge gezinnen gedreven door het gebrek aan werk. De economische achteruitgang, de toenemende armoede, het bestaan en de consolidatie van instrumenten die migratie mogelijk maakten, zijn een paar van de factoren die bijgedragen hebben aan de groei van de migratiestroom in de eerste tien jaar van de 21e eeuw. In de laatste jaren ziet men een terugkeer van de Argentijnse migranten naar het land van herkomst. Volgens het eerdergenoemde rapport: **"met betrekking tot de geëmigreerde**

Foto: Eerste bijeenkomst van Argentijnse Wetenschappers en academici woonachtig in Nederland - Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica van de Universiteit van Amsterdam (Amsterdam, 10 november 2017).

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

¹⁹ Korstanje Maximiliano E., op.cit., p.287./ ²⁰ Revista Sociedad Entomológica Argentina vol 72 nro 1-2-Mendoza junio 2013./

²¹ <http://argentinie.nlambassade.org/organization/nederlandse-vertegenwoordigingen-in-argentinie>

Foto: Eerste bijeenkomst van Argentijnse wetenschappers, technici en academici woonachtig in Nederland, in de Officiële Residentie van de Argentijnse Ambassade in Nederland (Wassenaar, 26 mei 2016).

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

Argentijnen, is een terugkeertendens waargenomen door de economische en sociale crisis in het land waar ze in eerste instantie naar geëmigreerd waren, voornamelijk Europese landen, en het is goed mogelijk dat indien de economische situatie in Europa niet verandert, deze tendens in stand blijft.”

De veranderende wereld waarin meer communicatie mogelijk is, zorgt ervoor dat de contacten onderling frequenter zijn en de mogelijkheden om te reizen voor werk, studie of familiebezoek, steeds vloeiender verlopen. Op dit moment zijn er veel Argentijnen gevestigd in Nederland die zich op verschillende velden onderscheiden; zowel in de wetenschap als in het bedrijfsleven, onderzoek, cultuur (muziek, schilderkunst, fotografie), ontwerp, sport en in verschillende beroepen. Velen hebben een relatie met een Nederlander. Ze dragen allemaal bij aan het opbouwen van banden van vriendschap en samenwerking tussen de twee landen. In december 2016 stonden er in totaal 907 Argentijnen officieel geregistreerd op de Consulaire Afdeling van de Argentijnse Ambassade. Los van deze officiële registratie werden 2.700 Argentijnen in Nederland geteld, die op verschillende momenten een bezoek hebben gebracht aan de Argentijnse

Ambassade in Den Haag. Maar volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), wonen er 5.470 Argentijnen in Nederland, zoals blijkt uit de Argentijnen die geregistreerd staan in de verschillende Nederlandse gemeenten.

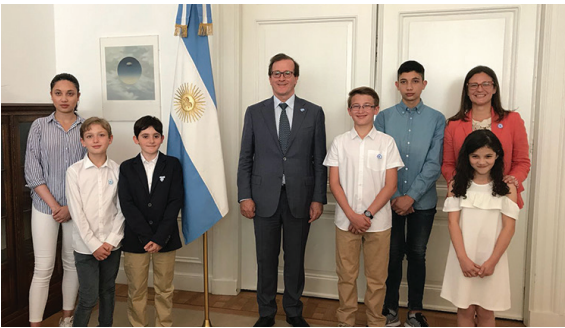

Foto: In juli 2018 zwoeren argentijnse jongeren, in het bijzijn van hun familie, trouw aan de Argentijnse vlag in de Ambassade.

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

De Consulaire Afdeling van de Argentijnse Ambassade in Den Haag is er voor het hele Europese grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden en nodigt de Argentijnen uit om een keer langs te komen, zich te registreren om deel te kunnen nemen aan de nationale verkiezingen.

Tevens dient opgemerkt te worden dat er verschillende Argentijnse personen zijn die

verbonden zijn aan of woonachtig zijn (geweest) in Nederland.

Zonder twijfel is de bekendste persoon in Nederland van Argentijnse komaf, koningin Maxima, een feit dat door beide landen wordt erkend; geliefd en bewonderd door het Nederlandse volk. Maxima Zorreguieta is in 2002 in het huwelijk getreden met de toenmalige prins Willem-Alexander van Oranje Nassau, die sinds 2013 Staatshoofd van Nederland is. De Nederlandse koningin vertegenwoordigt een sterke band tussen beiden samenlevingen.

Een ander gegeven dat over het algemeen over het hoofd wordt gezien is dat in de 19e eeuw, de heer Jose de San Martín een deel van zijn ballingschap in Brussel heeft doorgebracht, toen België onder het Nederlands koninkrijk viel. Volgens sommige

bronnen stond San Martín zelfs op het punt om een zeer belangrijke functie te krijgen in 1830 - als erkende militair- indien hij zou zijn ingegaan op het verzoek van de Belgische vrijheidsstrijders om zich met hen te verenigen in hun strijd waarmee België uiteindelijk onafhankelijk is geworden van Nederland. Ongeacht de verschillende historische versies, heeft de Argentijnse vrijheidsstrijder genoten van de gastvrijheid van de Nederlandse monarch Willem van Oranje gedurende zijn ballingschap in Europa. Ten slotte is het belangrijk om te onderstrepen dat veel Argentijnen in Nederland wonen of hebben gewoond uit hoofde van hun functies in belangrijke organisaties en internationale tribunalen die in Den Haag gevestigd zijn. Onder hen de rechter mevrouw Silvia Fernández de Gurmendi, Voorzitter van het Internationaal Strafhof sinds 2015 tot 2018.

Foto: De Argentijnse gemeenschap in Nederland zingt het nationale volkslied aan boord van de Fregat Libertad (Amsterdam, 9 juli 2016).

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

Foto: Vertegenwoordigers van de Argentijnse gemeenschap in Nederland tijdens een ontmoeting met de Argentijnse president, de heer Mauricio Macri, gedurende zijn Staatsbezoek in 2017 (Amsterdam, 27 maart 2017).
Bron: Ministerie van Buitenlandse Zaken en Godsdienst.

4.4 Verhalen van Argentijnen in Nederland en van de Nederlandse gemeenschap in Argentinië

Argentijnen in Nederland:

Sommige landgenoten die in Nederland wonen, deelden hun levenservaring in Nederland met ons, waarbij ze hun start in Nederland benadrukten evenals hun professionele ontwikkeling en hun “Argentijnse” bijdrage aan de samenleving, de cultuur en het onderwijs in Nederland. Het staat buiten kijf dat ze, net als veel andere Argentijnen die hier om verschillende redenen wonen, een waardevolle brug slaan tussen beide volkeren.

SANTIAGO CIMADEVILLA Bandoneonist.

“Ik ben in april 1999 in Nederland aangekomen. Vanwege mijn werk ben ik in Den Haag terecht gekomen, waar ik lang heb gewoond, tot ik naar Arnhem verhuisde, waar ik nu woon. Hier kreeg ik de kans om mijn muziekstudie, die ik al in Buenos Aires was begonnen, af te ronden en uiteindelijk mijn masterdiploma aan Codarts, de Hogeschool voor de Kunsten (voorheen het Rotterdams Conservatorium) te behalen.

Momenteel werk ik aan datzelfde conservatorium als supervisor Artistic Research, en geef ik cursussen in Argentijnse muziekensembles (tango en folklore). Het Rotterdams Conservatorium kenmerkt zich door een World Music Department, waar je verschillende muziekgenres kunt studeren, zoals Argentijnse tango, flamenco, klassieke muziek uit Noord-India en nog veel meer. Als docent en onderzoeker heeft dit mij de mogelijkheid geboden om in contact te komen met een grote verscheidenheid aan muziek en muzikanten die ik anders niet had leren kennen. De aanwezigheid van zulke uiteenlopende culturen is naar mijn mening een van de kenmerken van dit land, en dat zie je terug tot ver buiten de muziek.

Als bandoneonist kreeg ik de kans om de grote interesse voor de Argentijnse muziek, in het bijzonder voor de tango, aan den lijve te ondervinden. Niet alleen vanuit het publiek, maar ook vanuit de muzikanten, van wie velen heel graag deel uit willen maken van groepen met zeer uiteenlopende stijlen. Dit betekent dat ik naast de tango (zeer bekend in Europa als het gaat om milonga's) vooral kamermuziek en jazz speel en componeer. Een ander voorbeeld van de verscheidenheid aan muziekculturen die op de een of andere manier met elkaar samengaan is een plaats in Amsterdam

genaamd Splendor, die gedefinieerd zou kunnen worden als een onafhankelijk cultureel centrum met een eigen bestuur. Het is een plek waar concerten, opnames, lessen en allerlei activiteiten worden georganiseerd met een eigen publiek en waar ze zeer betrokken zijn bij de artiesten, en met een nationale en internationale impact, doordat ze het concept naar andere steden in Europa en de wereld brengen. Het is het resultaat van een groep van 50 muzikanten die op zoek waren naar een plek waar ze hun artistieke expressie konden ontwikkelen die anders moeilijk te programmeren zou zijn in de traditionele circuits (theaters, zalen, etc.).

Nederland staat bekend als een heel klein land, maar het kan op verschillende manieren worden ervaren. Degenen die hier wonen en een artistieke activiteit ontwikkelen, zien het soms niet zozeer als een klein land, maar als een grote stad met zeer kleine afstanden en een zeer goede infrastructuur als het gaat om vervoer, waarbij de andere steden bijna als buurten worden ervaren. Anderzijds kunnen artiesten afkomstig uit grotere landen verbaasd zijn over de enorme regionale verschillen binnen hetzelfde land, vanwege de zeer grote verschillen in accenten en zelfs verschillende talen, die gepaard gaan met diepe gevoelens van lokale verbondenheid."

CECILIA ROGNONI

Hockeyspeelster en coach
(ex Leona).

“Ik was in 1996 voor het eerst in Nederland met de Argentijnse hockeysselectie. Sindsdien is het altijd mijn droom geweest om daar weer te spelen en te wonen vanwege de cultuur, die heel anders is dan die van Argentinië.

Nadat ik in 2002 afgestudeerd was in Toerisme en we het wereldkampioenschap in Perth hadden gewonnen, gingen de deuren om mijn droom te verwezenlijken voor mij open.

Sinds 2003 ben ik Nederland als mijn eigen plek gaan voelen. Ik heb als speelster kunnen deelnemen aan de Nederlandse competitie en momenteel ben ik coach.

Ik heb van mijn sport mijn leven gemaakt. Ik doet wat ik leuk vind als coach in de eerste klasse van de mannen van Klein Zwitserland en ook in de juniordivisies van het Nederlands elftal.

De afgelopen jaren heb ik ervaring opgedaan en een beeld gevormd van wat de Nederlandse hockey inhoudt, maar ik

heb ook leren begrijpen hoe ze denken, voelen en doen, en dat is heel anders dan wij, kan ik wel zeggen. En ik denk dat ik precies op dat punt een manier heb gevonden om mijn werk een meerwaarde te geven. Je kunt de techniek, tactiek en strategie van het spel veranderen, aanpassen of verbeteren, maar de passie, energie en toewijding die wij Argentijnen hebben en geven in de sport en in het leven is een pluspunt dat ons onderscheidt en dat de Nederlanders van ons willen leren.

Mijn uitdaging vandaag de dag is om mijn ervaring als speler en de jaren die ik tot nu toe heb gewijd aan het coachen toe te passen in mijn werk en deze twee zaken te combineren met de Argentijnse passie. Maar mijn grootste wens is om dit in mijn privéleven te kunnen toepassen en mijn kinderen te zien opgroeien met een mix van de twee culturen die door hun aderen stromen.”

LUIS ACOSTA

Kunstenaar.

“Ik kom oorspronkelijk uit Oliva, Córdoba, maar ik heb een tijd in Buenos Aires gewoond, waar ik niet alleen maar

bij een bank en de gemeente werkte, maar waar ik tegelijkertijd ook weef- en mandweeftechnieken heb gestudeerd.

Ik had nooit aan emigratie gedacht. In 1981 werd een geplande reis naar Israël en Egypte geannuleerd, in plaats daarvan reisde ik naar Europa. Dit was geen goede start. Air France had haar vlucht geannuleerd en KLM voerde deze uit. Het jaar daarop keerde ik terug voor een drie maanden durend avontuur dat nu al 36 jaar duurt.

Drie maanden na aankomst in Nederland ben ik aangenomen bij de prestigieuze Gerrit Rietveld Academie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam. In 1988 studeerde ik af in de richting textiel. Momenteel ontwerp ik sieraden op papier. Ik exposeer en geef workshops in Europa en Latijns-Amerika.

Ik heb nooit heimwee gehad, alleen wel naar de diepblauwe lucht die je daar hebt. Elk jaar als ik Argentinië bezoek, geniet ik van elk moment, maar als ik op de terugweg in het vliegtuig zit, denk ik aan het land waar ik woon en waar ik me zeer op mijn gemak voel. Het weer is niet mijn favoriet, maar dat is het voor de Nederlanders ook niet.

Het is een formelere samenleving dan Argentinië. Er zijn geen bezoeken aan naaste familieleden zonder voorafgaande aankondiging. Alles wordt gepland, soms misschien wel weken van tevoren. Als je ergens onaangekondigd verschijnt, zul je waarschijnlijk te horen krijgen: sorry, laten we een afspraak maken voor een andere keer.

Je moet rekening houden met de tijden: 10 uur is koffietijd, 12 uur een bescheiden lunch, 15 uur is het tijd voor een kopje thee, om 17 uur een aperitief en om 18:30 uur het avondeten. Als je voor een van deze tijden wordt uitgenodigd, weet je al waarvoor je wordt uitgenodigd. Als je wordt verteld dat je om 20 uur verwacht wordt dan is het NIET VOOR DINER, maar voor een kopje koffie dat later zal worden gevolgd door een verscheidenheid van kazen met een glas wijn. Telefoneren tussen 18 uur en 20 uur wordt niet op prijs gesteld, en na 22 uur evenmin.

Als je voor het eerst op bezoek gaat bij een baby, zal je bij de koffie of thee een beschuitje met boter en anijskorrels krijgen die roze (meisje) of blauw (jongen) gekleurd zijn. En hoe het ook zij, zeg nooit dat de baby "dik" is, maar zeg eerder: wat is hij groot! Op een verjaardagsfeestje moet je niet alleen de jarige feliciteren, maar ook alle aanwezige familieleden en vrienden. Wanneer een buurman een feestje heeft, moet hij een envelop bij je in de brievenbus doen waarin hij de begin- en eindtijd laat weten en u vraagt hem te laten weten als hij lawaai overlast veroorzaakt.

Dit is een zeer genereus land. Verwacht niet de spontane gastvrijheid die wij kennen. Een uitnodiging om bij iemand thuis te komen is niet gebruikelijk.

Ik maak gebruik van mijn artistieke activiteiten en carrière om zowel Argentijnse als Nederlandse ontwerpers te promoten. In beide landen heb ik al verschillende reizende tentoonstellingen samengesteld.

Net als waar ook ter wereld is het gemakkelijker om de taal te spreken van het land waar je leeft.

Laten we niet verwachten dat het land dat ons onderdak heeft geboden zich aan ons aanpast; integendeel, we moeten er alles aan doen om het te aanvaarden en ons eraan aan te passen.

Migratie heeft consequenties. We kunnen nooit 100 procent van een land zijn. In het land waar we vandaan komen verliezen we een groot deel van onszelf en in ons gastland zullen we nooit helemaal zoals de Nederlanders zijn.”

SUSANA OPANSKI

Muziekdocente.

Ik ben geboren, getogen en opgeleid in mijn geliefde stad La Plata, provincie van Buenos Aires. Daar, op achtjarige leeftijd, is aan het onvergetelijke Gilardo Gilardi Conservatorium, ben ik voor het eerst in contact met muziek gekomen en heb ik de gitaar leren kennen en leren spelen,

een trouwe metgezel in het leven. In Argentinië heb ik de kans gehad om mijn kunst- en onderwijswerk te beginnen in verschillende muziekgroepen. Parallel aan mijn gitaaropleiding studeerde ik ook fagot, een blaasinstrument waarmee ik mijn muzikale ervaring heb kunnen uitbreiden, en heb ik deelgenomen aan verschillende symfonieorkesten.

Sinds 1990 woon ik in Nederland, waar ik mijn muzikale activiteiten gelukkig heb kunnen voortzetten. Nadat ik al een paar jaar in Nederland was, ben ik gitaar gaan doceren aan de muziekschool in Amersfoort en Soest. Ik herinner me nog met een glimlach het moment van de sollicitatie: mijn antwoorden waren niet de “standaard” antwoorden die ze verwachtten, maar dat hielp me misschien ook om die vacature te mogen vervullen. Al meer dan 25 jaar werk ik met veel plezier aan deze instelling (vandaag de dag genaamd: Scholen in de Kunst), met uitstekende collega’s, die mij vanaf het begin hartelijk ontvangen hebben. Samen met hen begeleiden we de studenten vanaf hun prille start bij het aanleren van een instrument tot aan, in het geval van de meest ambitieuze studenten, de richting Muziktalent of Conservatorium.

Volgens mij is een van de interessantste aspecten van het leven in een ander land, de mogelijkheid om andere gewoontes en manieren te leren kennen en over te nemen, en ook om de gewoontes die men meebrengt te waarderen of juist te relativiseren. Als waardevolle erfenis van Argentinië onderstreep ik het enthousiasme om kennis te delen. Toen mijn dochters, die hier geboren zijn, naar school gingen, ontdekte ik

met verwondering dat ze geen speciale muziekdocenten op hun basisschool hadden. Dit leidde er niet alleen toe dat ik regelmatig vrijwillig muzikles gaf op haar school, maar ook dat mijn interesse weer opnieuw werd gewekt. Mijn overtuiging van het belang van een muzikale opvoeding in de kinderjaren zorgde ervoor dat ik (naast mijn andere onderwijs- en artistieke activiteiten) het muziekonderwijs weer oppakte waar in La Plata al mee was begonnen. In de jaren 2006 en 2015 heb ik weer de vreugde en energie van muziek ervaren met de kinderen in de klas, door de creatie en uitvoering van verschillende muziekeducatieprojecten voor de basisschool: Kinderen Ontdekken Muziek, Kies je Kunsten, en de ontwikkeling van het muzikale gedeelte van het educatieve spel De Kunst van het Onderhandelen, voor alle basisscholen in de provincie Utrecht, ter gelegenheid van het 300-jarige jubileum van de Vrede van Utrecht. In die jaren was ik ook cultuurcoach van de stad Amersfoort en (tot op de dag van vandaag) ben ik intermediair van het Jeugdcultuurfonds, om te helpen ervoor te zorgen dat alle kinderen muziekonderwijs krijgen.

Ik ben overtuigd van het belang van kunst en muziek. Ik geloof dat muziek belangrijk is voor de emotionele, cognitieve en sociale ontwikkeling. Ik geloof in de bijzondere band die muziek kan creëren tussen mensen. Ik geloof in de unieke en universele kracht die muziek kan genereren in de strijd tegen onderdrukking en onrecht. Daarom voel ik me gelukkig en bevoorrecht om aan

iets te werken waar ik zoveel in geloof. Het creëren van ruimtes en situaties om muziek te kunnen delen met anderen is altijd een persoonlijke en professionele drang en wens geweest, evenals het verspreiden van het gitaarrepertoire en de Argentijnse muziek in Nederland. Daarom heb ik in 2014 een nieuw gitaarensemble opgericht (Studenten Gitaar Ensemble Nederland). Met dit ensemble, gevormd door een geweldige en enthousiaste groep Nederlandse jongeren, organiseren we concerten in Nederland en zijn we ook uitgenodigd om te spelen in Spanje, Italië en Duitsland. In 2016 namen we deel aan de viering van de Tweehonderjarige Onafhankelijkheid van Argentinië, gesponsord door de Argentijnse Ambassade en vorig jaar hebben we onze eerste CD "Noches de guitarras" opgenomen met verschillende Zuid-Amerikaanse nummers. (live voor Radio4 vanuit het Concertgebouw: <https://youtu.be/OwSWSZzLjZU>)

Tegenwoordig woon en werk ik in mijn geliefde stad Utrecht, waar ik geniet en nog steeds de magie beleef van het omzetten van ideeën in geluid. De Argentijnse muziek neemt een belangrijke plaats in in mijn persoonlijke geschiedenis en in mijn wezen. Ik geniet er met intense emotie en trots van wanneer niet alleen het publiek, maar ook studenten en collega's verliefd worden op onze "Alfonsina", "de melancholie van de 'milonga'", "het lied van de verwarde duif", het snikken en de energie van de bandoneon of de frisheid en ritmische vreugde van de 'carnavalito'."

MARIELA CHYRIKINS

Educatief Project Management
Anne Frank Stichting – Anne Frank Huis

Foto: Mariela Chyrikins ontvangt de delegatie van Centro de Ana Frank Argentina in het Anne Frank Huis Amsterdam.

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

“Mijn eerste indruk van Nederland ontstond uit de ontmoeting met de persoon die nu mijn baas is bij de Anne Frank Stichting, toen ik nog maar 18 jaar was; hij vertelde me dat zijn favoriete verhaal van Cortazar was, mijn favoriete schrijver. En vanaf dat moment realiseerde ik me dat Amsterdam, met haar grachten, huizen met grote ramen en vol boekwinkels, de juiste plek zou zijn om mijn studie voort te zetten. Dus heb ik, na mijn studie sociologie aan de Universiteit van Buenos Aires, me ingeschreven voor een master in Duurzame Ontwikkeling aan de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Na mijn studie ben ik voor de Anne Frank Stichting blijven werken als verantwoordelijke voor onderwijsprojecten in Latijns-Amerika. Ik heb veel gereisd voor de coördinatie van veel van de activiteiten die we in meer

dan 40 landen ontwikkelen.

Wat ik fascinerend vind aan het werken op een plek met zo’n historisch belang is om te zien hoe het verhaal van Anne Frank wereldwijd bekend is, en veel mensen zich op een heel bijzondere manier en verschillende manieren verhouden tot dit verhaal. In mijn dagelijks leven boeien mij nog veel meer dingen, zoals het poldermodel, dat als vanzelfsprekend toegepast wordt in vergaderingen, waar je ideeën kunt uitwisselen, ook als je een andere mening hebt.

Momenteel coördineer ik een netwerk van jongeren van Anne Frank. Bijna 4.000 jongeren uit meer dan 40 landen nemen deel aan onze educatieve activiteiten en wij hebben als organisatie de ambitie om ze met elkaar te verbinden, zodat ze een grotere impact kunnen hebben in de strijd tegen discriminatie en racisme over de hele wereld.

Amsterdam blijft me fascineren vanwege de vriendelijkheid van de mensen, de mogelijkheid om letterlijk overal in de stad te fietsen, de schoonheid van de grachten en haar diversiteit. Ik heb ervoor gekozen om mijn twee kinderen hier op te laten groeien en ik kan met trots zeggen dat ze “Amsterdammers” zijn.

Ik hoop dat ik vanuit mijn plek een bijdrage kan leveren aan diversiteit en de dialoog, zowel in Nederland, met de opvoeding van mijn kinderen, als in Argentinië, met het Centro de Ana Frank, en in de rest van de wereld, met het Anne Frank Jongerenennetwerk.”

Nederlandse gemeenschappen in Argentinië

Aan de andere kant van de oceaan, op Argentijns grondgebied, treffen we ook Nederlandse gemeenschappen aan die ons verhalen hebben aangereikt en bijzonderheden van hun leven in de Republiek Argentinië met ons hebben gedeeld.

BELLA VISTA • PROVINCIE CORRIENTES:

ROBERTO POELSTRA

Burgemeester van de Gemeente 3 de Abril, Bella Vista, Corrientes

“De Immigratiewet van 1830 heeft op grote schaal een impuls gegeven aan de vestiging van buitenlanders en een economie gebaseerd op een gediversifieerde landbouw. De natuurlijke eigenschappen van de haven maken het aanmeren van grote schepen mogelijk. Daarnaast was er ook een gunstig douanebelastingbeleid. In 1882 kwamen er vier families in Colonia San Carlos wonen, in Colonia Esperanza vijf Belgische families, in Rosario vijf, en in Bella Vista, Corrientes, negen families. Het is belangrijk om op te merken dat de provincie Corrientes in

1855 een overeenkomst had gesloten met de Franse arts Auguste Brougues, om de komst van een duizendtal boeren gezinnen te organiseren in de komende honderd jaar. De provincia zou ze o.a. 35 hectare land, vee en landbouwmachines schenken voor “agrarische verbouwing”. De inwoners begonnen het daarop volgende jaar te komen en vestigden zich in verschillende departementen van Corrientes (Santa Ana, Yapeyú, Empedrado en Bella Vista) en in de omgeving rondom de Stad Corrientes.

De immigranten begonnen te komen maar niet iedereen bleef op de plek van bestemming, sommigen keerden terug naar Europa, Buenos Aires, Rosario of Esperanza Santa Fe, waar de eerste kolonie is gevestigd, maar er waren meerdere kolonies, zoals: “La Progreso” en “3 de Abril” van Bella Vista Corrientes. Op 29 juli 1888 werden de grenzen van de kolonie Progreso afgebakend tot een stuk grond van 8.173 hectare, die werd opgedeeld in 321 percelen van elk 25 ha groot, van elkaar gescheiden door straten van 10 en 30 meter. Onder leiding van het bedrijf Empresa Colonizadora de Corrientes S.A. van de heer Mariano Illosa (ex-gouverneur van Corrientes) en de landmeter Molinares Correa, de technische verantwoordelijke van dit project, arriveerden de eerste inmigranten met het eerste transport van die tijd, per boot, via de rivier Parana. Zo kwamen de eerste families aan, afkomstig uit Frankrijk, Duitsland, België, Nederland, Italië, Luxemburg, Denemarken en andere landen. Volgens de registers van de eerste

bewoners, beschikten de koloniën over niet meer dan alleen het land. Deze immigranten hebben het land moeten bewerken, bruggen, kapellen en centra voor eerste hulp moeten bouwen, een burgerlijke stand opzetten, een politiekantoor oprichten en, het belangrijkste, de scholen. De eerste lessen werden bij particuliere gezinnen thuis gegeven, en daaruit vloeiden de huidige scholen nr. 22, 452 en 529 voort. Het is vermeldenswaardig dat de afstammelingen van Nederlanders, onder hen de familie Lavooy, percelen hebben gedoneerd die nodig waren voor de bouw van een school.

De koloniën begonnen met het verbouwen van verschillende gewassen, voornamelijk citrusvruchten. Onze voorouders vervoerden de citrusvruchten in karren naar de haven van Bella Vista, zo heeft die industrie zich ontwikkeld en in de tien jaar tussen de jaren 50 en 60 was het de grootste producent van citrusvruchten van het land. De verschillende economische crisissen die volgden, hadden veel producenten hard getroffen, waardoor een tegenovergesteld proces op gang kwam en veel jongeren naar de stedelijke gebieden moesten emigreren.

Ondanks alle tegenslagen blijven de koloniën vechten voor hun voortbestaan en zijn ze een waar voorbeeld van het gemeenschappelijke leven, gezien er verschillende godsdiensten met elkaar samenleven (katholiek, protestant, adventisten, met verschillende overtuigingen, culturen en talen). Het is indrukwekkend dat beide gemeenschappen zich zo konden organiseren en in vrede en harmonie konden samenleven. Tot

op heden, net zoals 125 jaar geleden, komen families bijeen om de stamboom te ontrafelen, anekdotes en verhalen te delen om de geschiedenis van de kolonie en van de familie nooit te vergeten, altijd levend te houden, en zo aan de toekomst verder te bouwen.”

TRES ARROYOS:

IDA VAN MASTRIGT

Nederlandse Consul in Tres Arroyos.

“Ik ben in Indonesië geboren, op Java, in de stad Batavia – wat nu Jakarta is. Mijn vader was in 1937 afgestudeerd als bouwkundig ingenieur en op dat moment was er geen werk in te krijgen in Nederland zodat hij zijn beroep zou kunnen uitoefenen, maar wel in Indonesië. Toentertijd was Indonesië een Nederlandse kolonie en daar moest nog veel werk verricht worden en mijn vader wilde wel die kant op reizen. Mijn opa kon het reisticket naar Indonesië van mijn vader echter niet

betalen. Toen heeft mijn vader zijn fiets gepakt en is vertrokken. Eenmaal in Indonesië aangekomen heeft hij samen met mijn moeder een gezin gesticht, die hem achterna was gegaan. Ik heb mijn moeder leren kennen op mijn 30e toen ik naar Nederland ben afgereisd om haar te ontmoeten.

Het was niet makkelijk daar, de situatie was moeilijk vanwege een oorlog, mijn vader heeft vastgezeten in een jappenkamp, en is daarna gescheiden.

En zo is het gekomen dat mijn zus (toentertijd 5 jaar oud) en ik, 6 jaar, onder die omstandigheden, alleen naar Nederland zijn afgereisd per boot. In 1946 kwamen we aan in de Rotterdamse haven. Mijn vader is ook teruggekeerd naar Nederland maar kon daar niet aarden. Daarom is hij in 1948 naar Argentinië vertrokken terwijl mijn zus en ik in Nederland bij mijn grootouders bleven.

Twee jaar na het vertrek van mijn vader, in 1950, hebben onze grootouders ons alleen op het vliegtuig gezet en zijn met z'n tweeën naar Argentinië gevlogen. Wij zijn ook daar moeilijke tijden tegemoet gegaan. We moesten opnieuw wennen aan een nieuwe taal, andere mensen, cultuur en gewoonten. Ik was 10 jaar oud en ik had al in drie verschillende werelddelen gewoond. Ik ben in Azië geboren, op mijn 6e ben ik naar Europa gegaan en op m'n 10e was ik in Zuid-Amerika. Ik heb altijd alleen gereisd, in gezelschap van mijn zus.

Toen ik in Argentinië was aangekomen, woonde mijn vader in Quilmes maar hij kon zich niet over ons ontfermen. Ik

heb bijna een maand gehuild omdat ik de taal niet sprak en niemand kende. Gelukkig kreeg mijn vader er weet van dat er een Nederlandse gemeenschap in Tres Arroyos was met een Nederlandse school met internaat, en besloot hij ons daarheen te sturen. Het was fijn dat daar veel Nederlands werd gesproken en iedere middag hadden we twee uur Nederlands op school. Die jaren uit mijn kindertijd zijn de mooiste van mijn leven geweest.

In april 1951 was prins Bernhard een paar dagen in Tres Arroyos en bezocht hij de Nederlandse school waar ik op zat. In dat jaar werd de eerste viceconsul benoemd in Tres Arroyos, deze functie is door de heer Juan Verkuy bekleed. Echter stond zijn gezondheid hem in de weg om deze functie voor een lange tijd uit te oefenen. Hij is opgevolgd door de heer Gerardo Kraan die de functie gedurende 16 jaar heeft bekleed. Na zijn mandaat, moest de heer Kraan op zoek gaan naar een opvolger, een man. Maar aangezien hij de juiste persoon daar niet voor kon vinden, vroeg zijn vrouw hem waarom het eigenlijk niet een vrouw kon zijn. En toen kwam ik in beeld en werd ik tot viceconsul benoemd, terwijl het tot dan toe niet gebruikelijk was dat een vrouw die functie uitoefende.

Ik moet erkennen dat ik in beginsel getwijfeld heb of ik de benoeming moest aanvaarden omdat ik vierde klas niveau Nederlands had. Maar omdat er echt op aangedrongen werd, heb ik het aanvaard. Vanaf 15 maart 1975 ben ik mijn functie als honoraire viceconsul in Tres Arroyos gaan uitoefenen. In 1985 ben ik gepromoveerd tot consul.

In 2013 eindigde mijn ambtsperiode, maar mijn gemeenschap heeft handtekeningen verzameld en brieven gestuurd naar de Nederlandse autoriteiten, zodat ik nog een tijdje door kon gaan. Het is hen gelukt en ze hebben mijn mandaat verlengd tot april 2018. Toen die datum naderde is de Nederlandse gemeenschap in Tres Arroyos wederom in actie gekomen zodat ik verder kon gaan in mijn functie. Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden besloot daarom mijn mandaat te verlengen tot 1 april 2020. Ik zal mijn functie als Consul beëindigen op de leeftijd van 80 jaar, na 43 dienstjaren.

Bij iedere gelegenheid waarop mijn mandaat is verlengd heb ik gehuild van ontroering omdat ik me niet kan voorstellen hoe mijn leven zou zijn zonder deze baan. Toen ik aantrad waren er wereldwijd 360 mensen die deze functie uitoefenden waarvan er slechts 5 vrouw waren. Op dit moment zijn er 281 consuls waarvan er 27 vrouw zijn.

Ik heb hele belangrijke jaren meegemaakt als consul. Het was een eer om op 31 maart 2006, koningin Beatrix, nu prinses, te mogen ontvangen in Tres Arroyos, alsook koning Willem-Alexander en koningin Maxima. Dat is een onvergetelijke dag geweest voor Tres Arroyos en voornamelijk voor de Nederlanders die nooit de kans hebben gehad om terug te keren naar hun land. We hebben daarnaast veel andere belangrijke gasten mogen ontvangen uit Nederland, omdat hier de enige Nederlandse gemeenschap in Argentinië gevestigd is. Ik heb 12 ambassadeurs mogen ontvangen.

Een andere interessante gebeurtenis was in 2012, toen heeft een Nederlandse schrijfster het boek "Argentijnse avonden" geschreven. Dit boek beschrijft mijn leven, het is acht keer uitgegeven en heeft een prijs ontvangen als beste journalistieke reisboek van het jaar. Ik heb het kunnen vertalen zodat mijn kinderen en kleinkinderen het konden lezen en mijn levensgeschiedenis kennen. De Spaanse versie heet "La Cónsul Holandesa".

In mijn functie als consul heb ik ook warme herinneringen aan het jaar (1992) waarin de koning en koningin mij in het koninklijk paleis hebben benoemd tot "Ridder in de orde van Oranje-Nassau". En op mijn 40-jarige jubileum als honoraire consul, heeft de minister van Buitenlandse Zaken van Nederland mij onderscheiden met een medaille met de inscriptie: "Ereteken voor Verdiensten". Dit zijn een paar van de erkenningen die ik heb ontvangen gedurende mijn carrière in dienst van de Nederlandse en Argentijnse autoriteiten.

Ik woon al 68 jaar in Argentinië, ik heb 4 kinderen, 11 kleinkinderen en 1 achterkleinkind. Argentinië is heel groot met een grote verscheidenheid in haar landschap. Dit land heeft alles, veel zon, mineralen, gas, olie en land om de wereld te voeden. Het Argentijnse volk is erg solidair en gastvrij. Voor mij is het een groot genot om daar mijn werkzaamheden te mogen verrichten.

Ik kan nu zeggen dat de relatie tussen Argentinië en Nederland heel erg goed is. Volgens mij heeft Maxima iets van doen met deze relatie. Zij is een zeer geliefd persoon in Nederland."

5.

De hoofdzetel van de vrede en het internationaal recht. Argentinië en het Vredespaleis

De onstuimige context van eind 19e eeuw, begin 20e eeuw, getekend door continue politieke strijd en oorlogsdreiging, heeft geleid tot het ontstaan van een vredesbeweging en het bevorderen van de ontwapening. Binnen dit kader vond de eerste vredesconferentie van Den Haag in 1899 plaats waarbij 26 landen aanwezig waren. Vervolgens heeft de tweede vredesconferentie van 1907 plaatsgevonden waarbij 44 landen aanwezig waren, inclusief Argentinië²².

Minister Luis María Drago, schrijver van de bekende doctrine van het internationale recht die zijn naam draagt, en die een van de fundamentele grondleggers is van het verbod op of dreigen met het gebruik van geweld, stond aan het hoofd van de Argentijnse delegatie. De overige deelnemers van de delegatie waren Roque Sáenz Peña en Carlos Rodríguez Larreta.

Beide conferenties, ijkpunten in het juridische en politieke tijdperk, hebben hun weerslag gehad in andere conventies, gehouden om een vreedzame oplossing te vinden voor internationale

geschillen tussen 1899 en 1907. Een van de belangrijkste bepalingen stelt de oprichting van een permanente hof van arbitrage en de consolidatie van verschillende mechanismen bedoeld voor een vreedzame beslechting van geschillen²³.

In juli 2015 vond in Den Haag de derde vredesconferentie plaats, welke niet gericht was op regeringsvertegenwoordigers maar op de nieuwe generatie studenten. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de Universiteit voor Toegepaste Wetenschappen van Den Haag, waar ook Argentijnse studenten bij aanwezig waren²⁴.

Het gebouw van het Vredespaleis is in augustus 1913 geïnaugureerd, op initiatief van de filantroop Andrew Carnegie. De Stichting die zijn naam draagt, is nog steeds de beheerder van het Vredespaleis. Daar zetelt het Internationaal Gerechtshof en het Permanente Hof van Arbitrage en de Haagse Academie van Internationaal Recht²⁵. Het herbergt tevens de grootste bibliotheek van de wereld als het gaat om internationaal publiekrecht.

²² Volgens de officiële website van het Vredespaleis: <https://www.vredespaleis.nl/> / ²³ Zoals blijkt uit de officiële website van het Permanente hof van Arbitrage en teksten van de conventies van 1899 en 1907: <https://pca-cpa.org/en/about/introduction/history/> / ²⁴ <http://up-eace.nl/cp/uploads/downloads/bijagenda/Program.pdf> / ²⁵ Volgens de officiële website van het Vredespaleis: <https://www.vredespaleis.nl/>

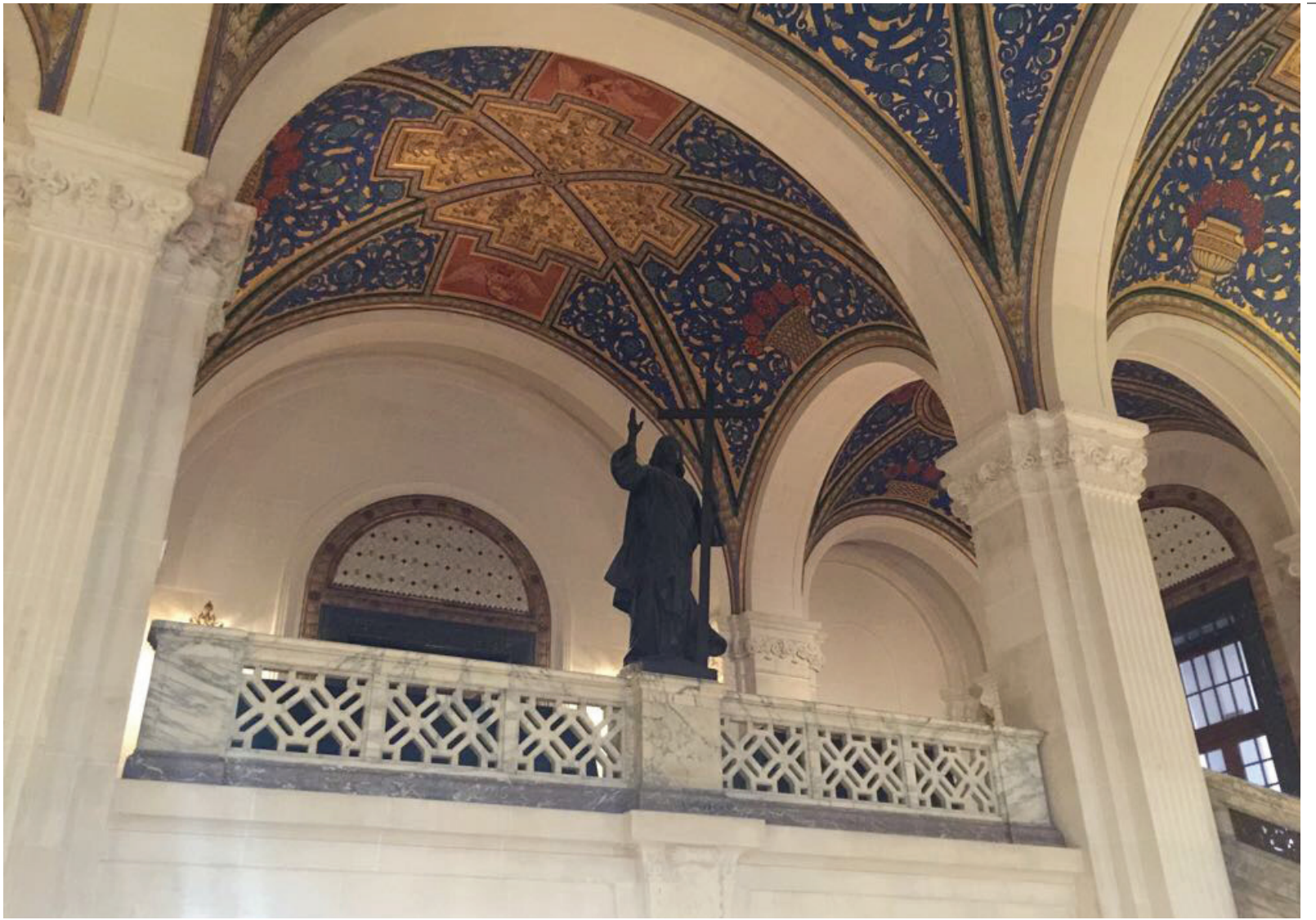

Foto: Reproductie van Christus de Verlosser van de Andes in het Vredespaleis. “Eerder nog zullen deze bergen tot gruis verbrijzeld worden dan dat de Argentijnen en Chilenen de vrede zullen verbreken die aan de voeten van Christus de Verlosser is beloofd.”

Bron: Susana Tomillo.

Sinds de inauguratie van het Paleis, is aan de landen verzocht om kunstwerken te schenken rondom het thema vrede²⁶. Argentinië heeft in 1913 een replica van Christus de Verlosser van de Andes, Nationaal Argentijns Monument, geschonken, waarvan het origineel in Mendoza, aan de grens met Chili, staat. Dit standbeeld symboliseert de vrede en de vriendschap tussen beide Zuid-Amerikaanse landen die door een grensgeschil op het punt stonden de oorlog te verklaren. De maker van de replica van het beeld van Mateo Alonso is J. Lagae. In het beeld staat de inscriptie: “Crux lux mundi” (“Het kruis is het licht van de wereld”) ²⁷.

In het paleis zelf bevinden zich borstbeelden en schilderijen van de belangrijkste juristen en

academici op internationaal niveau, waaronder het borstbeeld van de erkende Argentijnse diplomaat, Carlos Calvo en de eerder genoemde jurist en diplomaat de heer Luis María Drago, alsmede een schilderij van José María Ruda.

Gedurende haar bestaan hebben twee Argentijnse rechters deel uitgemaakt van het Internationaal Gerechtshof: Lucio Moreno Quintana (mandaat 1955-1964) en José María Ruda (mandaat 1973-1991), die tevens als voorzitter van het Internationaal Gerechtshof is gekozen tussen 1988 en 1991.

²⁶ Volgens de officiële website van het Vredespaleis: <https://www.vredespaleis.nl/> / ²⁷ **Bron:** Informatieafdeling, Internationaal Gerechtshof.

6.

De festiviteiten in Nederland rondom tweehonderd jaar onafhankelijkheid van Argentinië

2016 was een jaar vol Argentijnse herdenkingsfeesten in Nederland met verschillende culturele en promotionele activiteiten op uiteenlopend gebied, georganiseerd door de Argentijnse Ambassade.

Van muziek en grafische kunst tot aan schilderkunst en literatuur; de Argentijnse kunst heeft een bijzondere hulde betoond aan de twee eeuwen onafhankelijkheid van ons land.

Het geheel stond in het teken van eenheid van de Argentijnen, waarbij een boodschap van vriendschap werd uitgedragen aan alle landen in de wereld en aan

Foto: Het Studenten Gitaar Ensemble onder leiding van de Argentijnse docente Susana Opanski bij het Instituto Cervantes in Utrecht. Op de achtergrond, beelden van het eerbetoon aan Aída Carballo door de Argentijns beeldend kunstenaar Dan Arenzon (Utrecht, 1 juli 2016).

Bron: Argentijnse Ambassade.

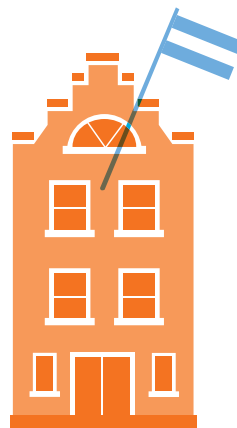
Nederland in het bijzonder. Een hoogtepunt van dit herdenkingsjaar vond plaats tussen 8 en 13 juli op het opleidingsfregat van de Argentijnse marine, “**de ARA Libertad**”, dat in het kader van zijn 45e opleidingsreis de haven van Amsterdam aandeed. Deze gebeurtenis kreeg een bijzondere betekenis omdat deze datum precies samenviel met de viering van de tweehonderd jaar onafhankelijkheid van ons land. De boodschap van ons vlaggenschip is ongetwijfeld deel geworden van de geschiedenis en van de versterking van de bilaterale betrekkingen tussen Argentinië en Nederland. Bovendien gaf dit onze landgenoten en Nederlandse vrienden de mogelijkheid om deze unieke feestelijke gebeurtenis gezamenlijk te vieren; er was ruime gelegenheid om het fregat te bezoeken en op het dek samen een feest voor en van het volk te vieren.

Foto: Het imposante fregat “Libertad” in de haven van Amsterdam, juli 2016.

Bron: Ambassade van Argentinië.

7.

De dependances van de Argentijnse Staat in Nederland

De Argentijnse Staat bezit in Den Haag twee eeuwenoude gebouwen. Beide gebouwen zijn kenmerkend voor de bilaterale relatie, het zijn nationale monumenten van het Koninkrijk die voor de Argentijnse gemeenschap een permanent referentiepunt zijn.

In de eerste plaats ligt **het kantoor van de ambassade van de Republiek Argentinië en de consulaire sectie** aan de Javastraat 20, in de Archipelbuurt van Den Haag. Het gebouw bevindt zich in een historische wijk waar tevens de voormalige zetel van de regering van de stad Den Haag te vinden is, en ligt op korte afstand van het Vredespaleis alwaar het Internationaal Gerechtshof is gevestigd. Het gebouw is in 1860 gebouwd en diende oorspronkelijk als woning voor de heer J.W. Arnold en heeft inmiddels de status van Nederlands nationaal monument gekregen. Van 1925 tot 1953 werd het gebouw bewoond door de familie Bowdijk Bastiaanse

Een interessant feit in de geschiedenis van deze familiewoning is, volgens een verklaring van Eugene Bowdijk Bastiaanse, die daar tijdens de Tweede Wereldoorlog verbleef, dat de familie onderdak bood aan zo'n tien personen die in het huis waren ondergedoken. De familie vluchtte naar het zuiden van Nederland toen zij werden ontdekt door de bezetters van Nazi-Duitsland. Na de oorlog werd het gebouw de zetel van de Belgische ambassade en

vanaf 1961 werd het gehuurd door de Republiek Argentinië en door de ambassade als kantoor gebruikt. In 1994 werd het gebouw aangekocht door de Argentijnse Staat.

Foto's: Ruimtes in het huis aan de Javastraat die tijdens verbouwwerkzaamheden zijn ontdekt en die tijdens WOII als schuilplaats dienden.

Bron: Ambassade van de Republiek Argentinië.

In 1995 is het gebouw, ondanks de beperkte ruimte wegens bezuinigingen doorgevoerd door de regering Menem, in gebruik genomen voor consulaire activiteiten door personeel van het consulaat-generaal in Amsterdam. Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar de volledige restauratie van het historisch gebouw dat erfgoed is van alle Argentijnen.

De Officiële Argentijnse Residentie ligt in de gemeente Wassenaar, op een paar kilometer afstand van Den Haag, in een wijk waar veel ambassades en consulaten zijn gevestigd. Het landgoed "Villa Arcadia" is gebouwd in 1917 in opdracht van mevrouw Nelly Cornelia Helena Parque-de Boer. Voor zover bekend was dit een

rijke handelaar uit Rotterdam en werd de bouw afgerond tijdens de Eerste Wereldoorlog, een periode waarin Nederland erin was geslaagd

Foto: Kantoor van de ambassade aan de Javastraat, Den Haag.

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

neutraal te blijven. Volgens inscripties in steen werd de villa in 1918 ingewijd.

De villa is ontworpen door de architect S. Parqui die zich liet inspireren door het Nederlands classicisme met invloeden van de stijl van Engelse landhuizen. De zijvleugels zijn later bijgebouwd en in 1921 werd op het landgoed een tuinhuis gebouwd, een klein gebouw waar, vanwege het leistenen dak in de vorm van schubben, veel waarde aan wordt gehecht. Het gebouw is altijd particulier bewoond geweest totdat het uiteindelijk in 1958 door de ambassade van de Sovjet-Unie werd gehuurd. Sinds 1962 is het de Officiële Residentie van de Republiek Argentinië, die het eerst huurde, waarna het in 1971 vervolgens door de Argentijnse Staat werd gekocht. Het landgoed is vanwege de cultuurhistorische waarde en de originele tuinen binnen de Nederlandse architectuur een typisch voorbeeld van landhuizen die stammen uit het begin van de 20e eeuw. De Nederlandse overheid heeft het uitgeroepen tot nationaal monument. De woning wordt gerenoveerd en als gevolg daarvan zijn er onder meer interessante renovaties gedaan, zoals de inscripties op de pilaren bij de ingang “Arcadia” en “1918”, het jaar waarin de woning waarschijnlijk is ingewijd.

Foto: De Officiële Argentijnse Residentie, receptie ter herdenking van de Meirevolutie van 1810 (mei 2017).

Bron: Ambassade van de Argentijnse Republiek.

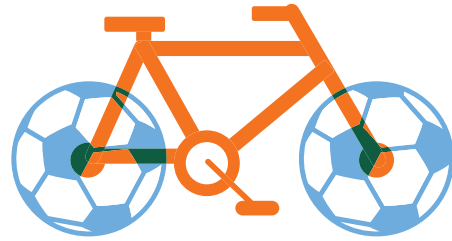

DE OFFICIËLE ARGENTIJNSE RESIDENTIE IN
WASSENAAR IS EEN RIJKSMONUMENT EN BESTAAT IN
2018 HONDERD JAAR

Foto: De Officiële Argentijnse Residentie, receptie ter herdenking van de Meirevolutie van 1810 (mei 2018).

Bron: Ambassade van Argentinië

8.

Verbonden door de passie voor sport

Argentijnen en Nederlanders zijn grote sportfans en allebei net zo enthousiast. Beide landen hebben in de loop van de jaren samen veel intense sportmomenten beleefd tijdens voetbal, veldhockey, tennis, beachvolleybal, roeien en zeilen. Maar ook tijdens de polowedstrijden in Nederland kan worden gerekend op de deelname van Argentijnse ruiters en paarden. Een van meest memorabele momenten in de geschiedenis van het voetbal was het WK van 1978 dat plaatsvond in Argentinië in politiek zware tijden.

Foto: Wedstrijd tussen de vrouwenteams van Argentinië en Nederland tijdens het Hockey Wereldkampioenschap in Den Haag, 2014.

Bron: ANP 1.

Beide landen moesten het in de finale tegen elkaar opnemen en na een spannende partij eindigde de wedstrijd na een verlenging in een 3-1 overwinning voor Argentinië. Beide landen moesten het weer tegen elkaar opnemen tijdens het WK in 1998, waarbij Nederland in de kwartfinale won, en in 2014 met een overwinning voor Argentinië in de halve finale.

De XVe editie van het FIFA Wereldkampioenschap Voetbal voor de jeugd onder 20 jaar werd in 2005 in Nederland gespeeld (FIFA World Youth Championship Netherlands). De Argentijnse selectie, onder leiding van Lionel Messi, werd de kampioen van dit toernooi.

De veldhockeywedstrijden tussen de Nederlandse damesploegen zijn uitgegroeid tot ware sportklassiekers. In 2010 tijdens het Wereldkampioenschap in Rosario (Argentinië) lieten de “Leeuwinen” in de finale tegen Nederland zien dat zij oppermachtig waren en zij konden dan ook de wereldtitel op hun naam schrijven. In 2014 werd het WK Hockey in Den Haag gehouden en deze keer was het de beurt aan Nederland dat, na Argentinië in de halve finale te hebben verslagen, van Australië won en de wereldtitel in de wacht sleepte. Momenteel staat Nederland op de wereldranglijst op de eerste plaats terwijl Argentinië de derde plaats in beslag neemt.

Wat het mannenhockey betreft, won de Nederlandse manneselectie tijdens het WK 2014 in Den Haag de tweede plaats, terwijl de

Argentijnen voor de eerste keer in de geschiedenis de derde plaats bereikten. In juni 2018 vond de 37e en laatste editie van de Champions Trophy Hockey Mannen plaats in Breda, Nederland. De Argentijnse en Nederlandse selectie kwamen elkaar op twee momenten tegen: tijdens de eerste wedstrijd won Argentinië terwijl bij de volgende wedstrijd voor de derde of vierde plaats, werd Nederland derde en Argentinië vierde. Op de FIH-wereldranglijst neemt Nederland sinds kort de vierde en Argentinië de tweede plek in (daarvoor stond het op de eerste plek door de gouden medaille die op de Olympische spelen 2016 werd behaald).

Daarnaast delen beide landen de passie voor de autosport. Nederland is het tweede land met de meeste deelnemers aan de Dakar Rally; deze zware wedstrijd voert, vanaf het startpunt in Zuid-Amerika, ook langs Argentijnse wegen.

Beide landen delen de speciale aandacht voor sport als instrument voor integratie en sociale insluiting en als een geschikt terrein voor samenwerking, zoals blijkt uit werk dat wordt gedaan door de Johan Cruyff Foundation in de stad Buenos Aires. Sport is tevens een ideale manier om te werken aan een wereld waarin sprake is van meer gelijkheid en integratie.

Foto: Argentinië nam deel aan de Pinkster Polo Waalre Cup in Nederland, 2014.

Bron: Nationaal Instituut voor de Promotie van Toerisme van Argentinië.

Foto: FIFA WK voor de jeugd, 2005.

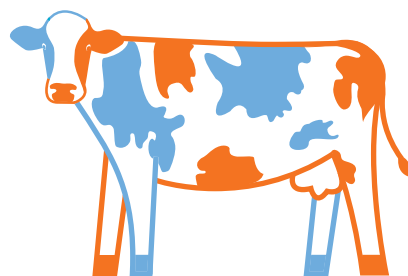
Bron: FIFA.

Foto: Bijeenkomst in de Officiële residentie met Argentijnse sporters in Nederland. Eerste rij (v.l.n.r.): Nicolás Freire (PEC Zwolle, voetbal), Ambassadeur H. Horacio Salvador en zijn echtgenote Jane Berger de Salvador, Nicolás Tagliafico (voetbalclub Ajax) en zijn vriendin Carolina Calvagni. Tweede rij (v.l.n.r.): Secretaris van de Ambassade Yanina Berra Roca, Joaquín Menini Suero (hockeyclub Den Bosch), Secretaris Ambassade Erica Lucero, Secretaris Ambassade Alejandro Mitri. Derde rij (v.l.n.r.): Minister Nicolás Vidal, Juan Nuncio Trippoloni (voetbalvertegenwoordiger), Maximiliano Romero (PSV, voetbal), Minister Pablo Piñeiro Aramburu, Nicolás della Torre (hockeyclub Den Bosch), Lucas Martínez Ruiz (HGC Wassenaar, hockeyclub), María Jimena Cedrés Lobbosco (hockeyclub Rotterdam).
Bron: Ambassade van Argentinië.

9.

Een gezamenlijke verworvenheid: het Holando-Argentino rundveeras

Wanneer in Argentinië wordt gesproken over Holland en de landbouw dan wordt direct verwezen naar de Holando-Argentino koe. Het melkvee dat meer dan een eeuw lang melk heeft gegeven voor opeenvolgende generaties Argentijnen is namelijk afkomstig uit Nederland dat vandaag de dag de tweede landbouwexporteur ter wereld is. De oorsprong van het ras is echter zeer moeilijk vast te stellen. In de eerste plaats moet een correctie worden gemaakt ten aanzien van de algemene gedachte dat de naam Holland naar Nederland als geheel zou verwijzen. De dieren van het rundveeras Holstein die werden geïntroduceerd en bijna 140 jaar geleden door Argentinië werden overgenomen, waren eigenlijk afkomstig uit de regio Friesland en niet, zoals wel wordt gezegd, uit Holland. De Holando-Argentino koe is eveneens een Argentijns gecreëerd ras. Het is dan ook belangrijk erkenning te geven aan het werk dat meer dan veertig jaar lang op Argentijns grondgebied is verricht met betrekking tot het selecteren van koeien en dat uiteindelijk heeft geleid tot de creatie van dit bijzondere melkveeras nog voordat er een register was opgericht en dit ras een naam kreeg. Uiteraard is er ook erkenning nodig voor het werk dat na die tijd door onze fokkers is verricht. Vanaf 1880 werden er dieren uit het noorden van Córdoba, de buurt van Pergamino, de Provincie Buenos Aires en uit de Provincie Santa Fe geïmporteerd. Een van de eerste personen die dieren van dit ras fokte was Vicente L. Casares uit Cañuelas, voor de levering van melk aan de fabriek "La Martona". In 1890 organiseerde de Argentijnse

Plattelandsvereniging (Sociedad Rural Argentina) de 7e Nationale Expositie, waarbij voor de eerste maal een groot aantal (68) fokdieren werd gepresenteerd, waarvan de meeste door Nederland waren gestuurd. Later tijdens de expositie in 1902 schreef de Argentijnse Plattelandsvereniging voor het eerst wedstrijden uit voor melkkoeien. Bij de meeste wedstrijden won het ras met een ruime voorsprong. Tijdens de honderdste editie van de expositie in 1910 werden rassen uit Nederland en Duitsland geïntroduceerd. Een Nederlander, de heer Elbert Weller, bracht voor de expositie dieren uit zijn land mee en omdat het hem niet lukte om ze daarna te verkopen, besloot hij zich in ons land te vestigen en richtte hij in El Fortín, Córdoba, de onderneming "La Overa-Negra" op. Voor de expositie van 1920 werd een groot aantal dieren uit Nederland en de Verenigde Staten het land ingevoerd. De import hield tot aan 1929 bijna onophoudelijk aan, en er kwamen nu onder meer ook fokdieren uit Nieuw-Zeeland en Duitsland bij.

Naar aanleiding van een aantal stappen die waren ondernomen door verschillende veefokkers besloot de Argentijnse Plattelandsvereniging in 1924 de fokregisters voor verschillende variëteiten samen te voegen tot één register onder de naam Holando-Argentino. Met het besluit de fokregisters samen te voegen kreeg het in ons land gecreëerde Nederlands ras zijn eigen naam²⁸.

²⁸Bron: Asociación Criadores de Holando-Argentino ACHA.

Samengesteld door de medewerkers van de
Argentijnse Ambassade in het Koninkrijk der Nederlanden.
*Hierbij wordt nadrukkelijk vermeld dat dit geen officieel document is en bij
overname van tekst, gelieve de bron te vermelden. Dank gaat uit naar het
Nationaal Archief van Nederland voor de medewerking. Onze dank gaat
ook uit naar de mensen die hun levensverhalen hebben aangedragen die
we hier getrouw hebben overgenomen en die het grootste
gemeenschappelijke goed tussen de Nederlanders en Argentijnen schetsen:
de banden die door onze volkeren zijn gesmeden.*

Juni 2018

*Wij danken de in Nederland woonachtige Argentijnse grafisch ontwerpster en vertaalster
voor hun medewerking::*

*Clarisa Chaparro – Nederlandse vertaling www.traduccion.es / **www.traduccion.es**
Eliaana Delfino – Grafisch ontwerp / **www.munterhaus.com***

PARTNERS IN DE 21^e EEUW